Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu bei Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, pasirašę atsakingi asmenys, patvirtiname, kad AB „Vilkyškių pieninė“ 2014 m. konsoliduota ir nekonsoliduota metinė finansinė atskaitomybė, parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę bei teisingai parodo AB „Vilkyškių pieninė“ įmonės ir grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, kad 2014 m. auditorių peržiūrėtame konsoliduotame ir nekonsoliduotame metiniuose pranešimuose teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendra įmonės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymais.

Generalinis direktorius Gintaras Bertašius

Ekonomikos ir finansų direktorė Vilija Milaševičiutė

Finansinių ataskaitų rinkinius vadovybė pasirašė ir patvirtino 2015 m. kovo 27 d.

AB „Vilkyškių pieninė“

Atskirų finansinių ataskaitų rinkinys už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

Turinys

Informacija apie Bendrovę 1

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų 2

Nepriklausomo auditoriaus išvada 3

Atskira finansinės būklės ataskaita 5

Atskira pelno (nuostolių) ataskaita 6

Atskira bendrųjų pajamų ataskaita 7

Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita 8

Atskira pinigų srautų ataskaita 9

Finansinių ataskaitų pastabos 11

AB „Vilkyškių pieninė“ metinis pranešimas už 2014 metus 57

Informacija apie Bendrovę

AB „Vilkyškių pieninė“

Telefonas: +370 441 55330
Telefaksas: +370 441 55242
Įmonės kodas: 277160980
Buveinė: P. Lukošaičio g. 14, Vilkyškiai, LT-99254 Pagėgių sav., Lithuania

Valdyba
Gintaras Bertašius (pirmininkas)
Sigitas Trijonis
Rimantas Jancevičius
Vilija Milaševičiutė
Andrej Cyba
Linas Strėlis

Vadovybė
Gintaras Bertašius, Generalinis direktorius
Vaidotas Juškys, Vykdantysis direktorius
Sigitas Trijonis, Technikos direktorius
Rimantas Jancevičius, Žaliavos pirkimo direktorius
Arvydas Zaranka, Gamybos direktorius
Vilija Milaševičiutė, Ekonomikos ir finansų direktorė

Auditorius
„KPMG Baltics“, UAB

Bankai
AB SEB bankas
„Swedbank“ AB
Nordea bank AB
AB DNB bankas
AB Šiaulių bankas

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų

Vadovybė šiandien aptarė ir patvirtino atskirą finansinių ataskaitų rinkinį ir jį Bendrovės vardu pasirašė.

Atskiras finansinių ataskaitų rinkinys buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami, ir atskiras finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Rekomenduojame, kad atskirą finansinių ataskaitų rinkinį patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilkyškiai, 2015 m. kovo 27 d.

Vadovybė:

Gintaras Bertašius
Generalinis direktorius

Vilija Milaševičiutė
Ekonomikos ir finansų direktorė

„KPMG Baltics“, UAB
Liepų g. 4
LT-92114 Klaipėda
Lietuva

Tel.: +370 46 480012
Faks.: +370 46 480013
El. p.: klaipeda@kpmg.lt
Internetinis puslapis: www.kpmg.lt

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Vilkyškių Pieninė” akcininkams

Išvada apie atskiras finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo AB „Vilkyškių Pieninė” (toliau – „Bendrovė“) atskirų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau –finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2014 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų atskiros pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei pastabos, kurias sudaro reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kita aiškinamoji informacija, pateikta 5-56 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už atskiras finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgiame į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

©2015 „KPMG Baltics“, UAB yra Lietuvos ribotos atsakomybės įmonė ir nepriklausomų KPMG įmonių narių, priklausančių Šveicarijos įmonei „KPMG International Cooperative“ ("KPMG International"), tinklo narė. Visos teisės saugomos.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Vilkyškių Pieninė“ nekonsoliduotą finansinę būklę 2014 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų nekonsoliduotus finansinius veiklos rezultatus bei nekonsoliduotus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme AB „Vilkyškių Pieninė” metinį pranešimą už 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, pateiktą finansinių ataskaitų 57-74 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų Bendrovės 2014 m. gruodžio 31 d. atskiroms finansinėms ataskaitoms.

„KPMG Baltics“, UAB vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris pp
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2015 m. kovo 31 d.

Atskira finansinės būklės ataskaita

Tūkst. litų	Pastaba	2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.
Turtas			
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	10	75,176	72,566
Nematerialusis turtas	11	121	47
Investicijos į dukterines įmones	12	36,978	36,952
Ilgalaikės gautinos sumos	13	1,456	1,623
Ilgalaikis turtas		**113,731**	**111,188**
Atsargos	14	24,141	23,876
Prekybos ir kitos gautinos sumos	15	27,666	26,091
Išankstiniai apmokėjimai	16	1,616	1,878
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17	280	219
Trumpalaikis turtas		**53,703**	**52,064**
Turtas iš viso		**167,434**	**163,252**
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas		11,943	11,943
Akcijų priedai		11,396	11,396
Rezervai		17,304	11,816
Nepaskirstytas pelnas		36,318	35,401
Nuosavas kapitalas iš viso	18	**76,961**	**70,556**
Įsipareigojimai			
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	19	21,602	25,704
Išvestinės finansinės priemonės	23	1,294	1,207
Vyriausybės dotacijos	20	7,261	7,683
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	21	3,528	3,058
Ilgalaikiai įsipareigojimai		**33,685**	**37,652**
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	19	20,325	19,114
Mokėtinas pelno mokestis		-	-
Išvestinės finansinės priemonės	23	378	358
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22	36,085	35,572
Trumpalaikiai įsipareigojimai		**56,788**	**55,044**
Įsipareigojimai iš viso		**90,473**	**92,696**
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso		**167,434**	**163,252**

Pastabos, pateikiamos 11-56 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2014	2013
Pajamos	1	436,080	409,282
Pardavimų savikaina	2	-412,079	-379,079
Bendrasis pelnas		**24,001**	**30,203**
Kitos veiklos pajamos	3	2,946	2,106
Paskirstymo sąnaudos	5	-17,481	-16,015
Administracinės sąnaudos	6	-8,182	-6,069
Kitos veiklos sąnaudos	4	-1,518	-798
Veiklos rezultatas		**-234**	**9,427**
Finansinės veiklos pajamos		8,464	14,865
Finansinės veiklos sąnaudos		-1,881	-2,017
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos	7	**6,583**	**12,848**
Pelnas prieš mokesčius		**6,349**	**22,275**
Pelno mokesčio sąnaudos	8	162	-1,198
Grynasis pelnas		**6,511**	**21,077**
Pelnas tenkantis 1 akcijai (litais)	9	0.55	1.76
Sumažintas pelnas 1 akcijai (litais)	9	0.55	1.76

Pastabos, pateikiamos 11-56 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2014	2013
Grynasis pelnas		**6,511**	**21,077**
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie niekada nebus pergrupuoti į pelno (nuostolių) ataskaitą		-	-
Pelnas (nuostolis) dėl ilgalaikio materialaus turto perkainavimo įvertinus atidėtą pelno mokestį		3,584	-
Straipsniai, kurie yra arba gali būti pergrupuoti į pelno (nuostolių) ataskaitą		-	-
Apsidraudimo priemonių tikrosios vertės pokytis		-107	578
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos, po pelno mokesčio		**3,477**	**578**
Iš viso bendrųjų pajamų		**9,988**	**21,655**

Pastabos, pateikiamos 11-56 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų	Pastaba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Apsidraudimo priemonių rezervas	Rezervas savoms akcijoms įsigyti	Perkai-nojimo rezervas	Privalo-masis rezervas	Nepaskirs-tytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		11,943	11,396	-2,143	5,768	6,570	1,194	16,681	51,409
Laikotarpio pelnas		-	-	-	-	-	-	21,077	21,077
Kitos bendrosios pajamos									
Perkainuoto turto nusidėvėjimas		-	-	-	-	-354	-	354	-
Rezervo finansinėms išvestinėms priemonėms sudarymas		-	-	578	-	-	-	-	578
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	578	-	-354	-	354	578
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į rezervą savoms akcijoms įsigyti		-	-	-	203	-	-	-203	-
Pervedimai į privalomąjį rezervą		-	-	-	-	-	-	-	-
Dividendai		-	-	-	-	-	-	-2,508	-2,508
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	203	-	-	-2,711	-2,508
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		11,943	11,396	-1,565	5,971	6,216	1,194	35,401	70,556
Likutis 2014 m. sausio 1 d.		11,943	11,396	-1,565	5,971	6,216	1,194	35,401	70,556
Laikotarpio pelnas		-	-	-	-	-	-	6,511	6,511
Kitos bendrosios pajamos									
Perkainoto turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)		-	-	-	-	3,584	-		3,584
Perkainuoto turto nusidėvėjimas, nurašymas		-	-	-	-	-376	-	376	
Rezervo finansinėms išvestinėms priemonėms sudarymas		-	-	-107	-	-	-	-	-107
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	-107	-	3,208	-	376	3,477
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į rezervą savoms akcijoms įsigyti		-	-	-	2,387	-	-	-2,387	-
Pervedimai į privalomąjį rezervą		-	-	-	-	-	-	-	-
Dividendai		-	-	-	-	-	-	-3,583	-3,583
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	2,387	-	-	-5,970	-3,583
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.		11,943	11,396	-1,672	8,358	9,424	1,194	36,318	76,961

Pastabos, pateikiamos 11-56 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pinigų srautų ataskaita

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2014	2013
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Laikotarpio pelnas		6,511	21,077
Koregavimai dėl:			
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimo	10	6,889	6,470
Nematerialiojo turto amortizacijos	11	40	5
Dotacijų amortizacijos ir nurašymo	20	-820	-779
Nuostolis (pelnas) iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo ir nurašymo		203	-27
Pelno mokesčio sąnaudų	8	-162	1,198
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		-6,583	-12,848
		6,078	**15,096**
Atsargų pokytis		-244	-6,632
Ilgalaikių gautinų sumų pokytis		167	-230
Prekybos ir kitų gautinų sumų pokytis		-1,522	-9,811
Išankstinių apmokėjimų pokytis		262	-530
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų pokytis		8,424	13,301
		13,165	**11,194**
Sumokėtas pelno mokestis		-	-
Sumokėtos palūkanos		-1,727	-1,651
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		**11,438**	**9,543**
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Lėšos įrengimų ir įrangos įsigijimui		-5,168	-9,256
Lėšos iš įrangos ir įrengimų pardavimo		360	406
Dukterinės įmonės akcijų įsigijimas		-26	-
Lėšos nematerialiojo turto įsigijimui		-114	-49
Grynieji pinigų srautai, panaudoti investicinėje veikloje		**-4,948**	**-8,899**

Atskira pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2014	2013
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas		7,125	9,947
Paskolų grąžinimas		-10,740	-8,405
Lėšos dividendams išmokėti		-3,212	-2,508
Gautos vyriausybės dotacijos	20	398	-
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		**-6,429**	**-966**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		61	-322
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d		219	541
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	17	280	219

Pastabos, pateikiamos 11-56 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Finansinių ataskaitų pastabos

Bendroji informacija

AB „Vilkyškių pieninė“ (toliau – „Bendrovė“) įkurta 1993 m. Bendrovė nėra įsteigusi filialų ar atstovybių.

AB „Vilkyškių pieninė“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Nasdaq OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
Gintaras Bertašius	6,067,206	1	6,067,206
Linas Strėlis	1,918,215	1	1,918,215
Kiti akcininkai	3,957,579	1	3,238,258
Kapitalo iš viso	**11,943,000**	**1**	**11,943,000**

Gintaras Bertašius ir su juo susiję asmenys yra pagrindinė kontroliuojanti šalis.

Bendrovės pagrindinė veikla yra įvairių rūšių sūrio gamyba ir pardavimas. Bendrovė taip pat gamina ir parduoda išrūgas, žaliavinį pieną ir grietinėlę.

Veikla vykdoma pagrindiniuose gamybiniuose pastatuose, esančiuose Vilkyškiuose, Pagėgių r. sav.

Bendrovės darbuotojų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 557 (2013 m. gruodžio 31 d. - 544).

Bendrovė turi dukterinę įmonę AB „Modest“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 99,7% balso teisę suteikiančių AB „Modest“ akcijų (2013 m. gruodžio 31 d. – 99,7%). AB „Modest“ gamina fermentinį sūrį Mozzarella, pelėsinį sūrį, bei kitus sūrio produktus.

2008 m. Bendrovė įsigijo kitą dukterinę įmonę AB Kelmės pieninė, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 100% balso teisę suteikiančių AB Kelmės pieninė akcijų (2013 m. gruodžio 31 d. – 100%). AB Kelmės pieninė specializuojasi šviežių pieno produktų gamyboje.

Nuo 2013 m. gruodžio mėnesio Įmonių grupę papildė dukterinė įmonė AB „Pieno logistika“. Bendrovės įstatinis kapitalas 371 tūkst. Lt., pagrindinė veikla - pastatų nuoma. AB Vilkyškių pieninei nuosavybės teise priklauso 56,1% balso teisę suteikiančių AB „Pieno logistika“ akcijų (2013 m. gruodžio 31 d. – 50,8%).

Finansinių ataskaitų pastabos

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atitikimas įstatymams

Šis atskirų AB „Vilkyškių pieninė“ finansinių ataskaitų rinkinys (finansinės ataskaitos arba atskiros finansinės ataskaitos) buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Bendrovė taip pat rengia konsoliduotas finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Bendrovės vadovybė yra įgaliota išleisti atskiras finansines ataskaitas po to, kai jas patvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą privalo būti sušauktas iki 2015 metų balandžio 30 dienos.

Vertinimo pagrindas

Finansinės ataskaitos yra parengtos istorinės savikainos pagrindu, išskyrus:

- Išvestines finansines priemones, kurios yra įvertintos tikrąja verte;
- Pastatai, kurie sudaro dalį Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, yra įvertinti perkainuota verte, įvertinus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Šios atskiros finansinės ataskaitos yra pateiktos litais (LTL). Litas yra oficiali Lietuvos Respublikos valiuta ir funkcinė Bendrovės valiuta. Finansinė informacija pateikta litais suapvalinta iki artimiausio tūkstančio.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Visos eurais įvykdytos operacijos buvo konvertuotos Lietuvos Banko nustatytu pastoviu keitimo kursu 1 Euro=3.4528 Litai.

Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu.

Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Visiems šiose finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiams Bendrovė sistemingai taikė apskaitos principus.

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai, įskaitant išperkamosios nuomos būdu įsigytą turtą, bet išskyrus pastatus, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą yra įtraukiamos su turto įsigijimu susijusios sąnaudos. Bendrovės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos.

Kai nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vienetų dalys turi skirtingą naudingojo tarnavimo laikotarpį, šios dalys yra apskaitomos kaip atskiri ilgalaikio turto vienetai.

Į Bendrovės apskaitomo nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vieneto likutinę vertę yra įtraukiama to turto pakeistų dalių savikaina, jei yra tikėtina, kad tas turtas atneš būsimą ekonominę naudą Bendrovei

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

ir jei to turto savikaina gali būti patikimai nustatyta. Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų kitos sąnaudos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus.

Pastatai yra apskaitomi perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė perkainojimo dieną, atimant vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Perkainojimai atliekami periodiškai, užtikrinant, kad pastatų apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Pastatų tikrosios vertės vertinimą atlieka atestuoti nepriklausomi turto vertintojai. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per apskaičiuotą turto naudingo tarnavimo laiką. Pastatų perkainojimo rezervas yra sumažinamas proporcingai perkainotų pastatų nusidėvėjimui.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra mažesnė nei jo likutinė vertė, šio turto likutinė vertė nedelsiant sumažinama iki tikrosios vertės ir toks sumažėjimas pripažįstamas sąnaudomis. Tačiau toks vertės sumažėjimas išskaičiuojamas iš to paties turto praeito perkainojimo padidėjimo sumos, apskaitomos perkainojimo rezervo sąskaitoje tiek, kiek jis neviršija tos padidėjimo sumos.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra didesnė nei jo likutinė vertė, likutinė vertė yra padidinama iki tikrosios vertės, o padidėjimo suma įskaitoma kaip kitos bendrosios pajamos į ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervo sąskaitą nuosavo kapitalo dalyje. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nudėvimos sumos, kuri yra lygi iš įsigijimo savikainos atėmus turto likvidacinę vertę.

Turto arba įrangos dalies pakeitimo sąnaudos yra įtraukiamos į likutinę vertę, kai yra tikėtina, kad Bendrovė ateityje patirs būsimą ekonominę naudą, susijusią su ta dalimi, ir tas sąnaudas galima patikimai įvertinti. Turto ir įrangos nuolatinio aptarnavimo sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimo suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant tiesiogiai proporcingą metodą, per visą kiekvienos ilgalaikio materialiojo turto sudėtinės dalies naudingo tarnavimo laikotarpį, kadangi tai tiksliausiai atspindi tikėtiną būsimos ekonominės naudos, gaunamos iš to turto, suvartojimą.

Naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai	10-40 metų
Mašinos ir įrengimai	5-15 metų
Kitas turtas	3-7 metai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodai yra periodiškai peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad nusidėvėjimo laikotarpis ir kiti įvertinimai atitiktų ekonominę naudą, kurią tikimasi gauti iš ilgalaikio materialiojo turto.

Investicinis turtas

Investicinis turtas – tai Bendrovės nekilnojamasis turtas, laikomas pajamoms iš nuomos gauti. Toks turtas apskaitomas pastatų kategorijoje, perkainuota verte.

Nematerialusis turtas

Bendrovės įsigytas nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu būdu pelno (nuostolių) ataskaitoje per 3 metus.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos įsigijimo savikaina, įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Atsargos

Atsargoms priskiriama pagaminta produkcija, nebaigtos gamybos produktai bei prekės ir medžiagos.

Pirminio pripažinimo metu atsargos yra įvertinamos įsigijimo arba pasigaminimo savikaina. Į pasigaminimo savikainą įeina tiesioginės darbo užmokesčio, medžiagų ir perdirbimo sąnaudos gamybos laikotarpiu. Gamybos sąnaudas taip pat sudaro sistemingai paskirstytos pastovios ir kintamos gamybos pridėtinės išlaidos.

Atsargos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra įvertinami savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte (mažesniąja iš jų), atėmus nuostolius dėl vertės sumažėjimo. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo išlaidas. Nukainavimas iki grynosios galimos realizavimo vertės yra apskaitomas pardavimų savikainoje.

Atsargų sunaudojimas yra nustatomas pagal FIFO metodą.

Neišvestinis finansinis turtas ir įsipareigojimai

Neišvestinis finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą; investicijos laikomos iki išpirkimo termino; paskolos ir gautinos sumos; galimas parduoti finansinis turtas. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio sudarymo dieną. Neišvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus priemonėms, apskaitomoms tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. .

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomi tikrąja verte. Susijęs pelnas arba nuostolis dėl pakartotinio vertinimo yra tiesiogiai apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pelnas bei nuostolis iš palūkanų bei tokių investicijų dividendai yra atitinkamai pripažįstami kaip pelnas iš palūkanų ir dividendų, arba palūkanų nuostolis.

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Neišvestinis finansinis turtas, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatytais mokėjimais, kurį Bendrovė neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos yra investicijos, laikomos iki išpirkimo termino. Investicijos, kurias ketinama laikyti iki išpirkimo termino pabaigos, yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansiniam turtui ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai investicijų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ir kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra pripažįstamas amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai paskolų ir gautinų sumų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Neišvestinis finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, pripažįstamas galimu parduoti arba kuris nepriskiriamas prie trijų prieš tai paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas yra pripažįstamas tikrąja verte. Tikrosios vertės pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje iki tol, kol pripažinimas yra nutraukiamas arba nustatomas jos vertės sumažėjimas, kai sukauptas pelnas arba nuostoliai anksčiau pripažinti nuosavybėje, yra įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Tikrosios vertės nustatymas

Investicijų, kuriomis prekiaujama aktyviose finansinėse rinkose, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis, galiojančiomis ataskaitų parengimo dieną. Jeigu tam tikro finansinio turto (ir nelistinguojamų vertybinių popierių) rinka nėra aktyvi, Bendrovė nustato tikrąją vertę vadovaudamasi vertinimo metodais. Tokie vertinimo metodai apima naudojimąsi neseniai įvykusiais sandoriais rinkos sąlygomis bei kitomis priemonėmis, kurios iš esmės nesiskiria; diskontuotų pinigų srautų analizę arba kitais vertinimo metodais.

Nustatydama turto ar įsipareigojimų tikrąją vertę, Bendrovė remiasi prieinamais rinkos duomenimis, kiek įmanoma. Tikrosios vertės yra pateikiamos žemiau nurodytais trimis tikrosios vertės hierarchijos lygiais, remiantis vertinimo metoduose taikomais kintamaisiais:

1 lygis: aktyviosiose tokio paties turto arba įsipareigojimų rinkose kotiruojamos kainos (nepakoreguotos).

2 lygis: kiti kintamieji, išskyrus į 1 lygį įtrauktas kotiruojamas turto arba įsipareigojimų kainas, kurie stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. išvesti iš kainų).

3 lygis: turto arba įsipareigojimų kintamieji, nepagrįsti stebimais rinkos duomenimis (nestebimi kintamieji).

Jei kintamieji, naudojami nustatant turto ar įsipareigojimo tikrąją vertę, gali būti priskiriami skirtingiems tikrosios vertės hierarchijos lygiams, tikrosios vertės hierarchijos lygis, kuriam priskiriama visa nustatyta tikroji vertė, turi būti nustatomas remiantis žemiausio lygio kintamuoju, reikšmingu nustatant visą tikrąją vertę.

Bendrovė pripažįsta tarp tikrosios vertės hierarchijos lygių perkeliamas sumas to ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, kada pokytis įvyko.

Tikrosios vertės, nustatytos įvertinimo ir (ar) atskleidimo tikslais, skaičiuojamos remiantis toliau pateiktais metodais. Ten, kur taikytina, išsamesnė informacija apie prielaidas, taikytas nustatant tikrąsias vertes, yra atskleista su konkrečiu turtu ar įsipareigojimu susijusioje pastaboje.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė 2014 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės.

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, pirmiausia pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus susijusių sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo, sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, apskaitomos amortizuota verte taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Neišvestinis finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Skolinimosi sąnaudos

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su paskolomis nekilnojamam turtui, įrengimams ir įrangai įsigyti, pripažįstamos to turto įsigijimo savikainos dalimi ir iki turto naudojimo pradžios yra atitinkamai pridedamos prie įsigijimo savikainos.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos iš pradžių yra pateikiamos tikrąja verte, pridėjus bet kokias tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas, o vėliau yra vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Išvestinės finansinės priemonės

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias ekonomines charakteristikas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi kaip pateikiama žemiau.

Apsidraudimas nuo pinigų srautų rizikos

Šios išvestinės priemonės, kurios vadinamos apsidraudimu nuo pinigų srautų rizikos, tikrosios vertės pokyčiai yra pripažįstami tiesiogiai akcininkų nuosavybėje tiek, kiek šis apsidraudimas yra veiksmingas. Jei šis apsidraudimas nėra veiksmingas, tikrosios vertės pokyčiai yra pripažįstami pelne arba nuostolyje.

Kai apdraustasis nuo rizikos turtas nėra finansinis, nuosavame kapitale sukaupta suma yra įtraukiama į to turto balansinę vertę jo pripažinimo ir apskaitymo metu. Kitais atvejais, nuosavame kapitale sukaupta suma yra apskaitoma kaip pelnas arba nuostolis tame laikotarpyje, kuriame apdraustasis objektas įtakoja pelną arba nuostolį. Apsidraudimo nuo rizikos apskaita yra nutraukiama perspektyviai, kai apsidraudimo priemonė nebeatitinka apsidraudimo nuo rizikos apskaitos kriterijų, nustoja galioti, yra parduota, nutraukta arba įvykdyta. Jei, remiantis prognozėmis nebesitikima, kad sandoris įvyks, tuomet nuosavame kapitale sukaupta suma yra perkeliama į pelną arba nuostolį.

Atskiriamosios įterptinės priemonės

Atskiriamųjų įterptinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Kitos neskirtos pardavimui išvestinės priemonės

Kai išvestinė finansinė priemonė nėra skirta apsidraudimui, visi jos tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba finansinio turto dalies ar panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- Baigiasi sutartinių teisių į finansinio turto piniginius srautus; arba
- Bendrovė yra perdavusi savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir arba a) perleido visas su tuo turtu susijusias rizikas ir naudą, arba b) nei perleido, nei pasiliko visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, tačiau perleido turto valdymo teisę.

Kai Bendrovė perduoda savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir nei perduoda, nei pasilieka visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, nei perleidžia turto valdymo teisę, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek Bendrovė išlieka susijusi su tuo turtu.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas yra nutraukiamas, kai įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba baigiasi jo galiojimas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir bankuose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais pinigai ir pinigų ekvivalentai sudaro pinigus kasoje, indėlius, laikomus bankuose iki pareikalavimo, ir kitas trumpalaikes likvidžias investicijas.

Vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas, nepateikiamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto ateityje gautinus pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, vertės sumažėjimas arba nuostolis dėl neatgautinos sumos yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai yra tikimybė, jog Bendrovė neatgaus paskolų ar gautinų sumų, kurios numatytos sutartinėse sąlygose.

Prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis yra pripažįstamas, kai yra objektyvių įrodymų (tokių kaip skolininko galimas nemokumas arba dideli finansiniai sunkumai), jog Bendrovė nesugebės laiku surinkti mokėtinų sumų pagal sąskaitose pateiktus terminus. Skolų, kurių vertė yra sumažėjusi, pripažinimas yra nutraukiamas, kai jos įvertinamos kaip negrąžinamos.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Bendrovės gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu). Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu dėl vėlesnių įvykių objektyviai padidėja gautinų sumų atsiperkamoji vertė.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Nefinansinis turtas

Nefinansinis turtas, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokie požymiai egzistuoja, yra apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė yra jo naudojimo vertė arba tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė. Įvertinant naudojimo vertę, apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartines rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Vertės sumažėjimo testavimo tikslais, turtas, kurio neįmanoma testuoti atskirai, yra grupuojamas į mažiausią turto grupę, kuri generuoja pinigų įplaukas tą turtą nepertraukiamai naudojant ir kuri yra nepriklausoma nuo kito turto ar turto grupių generuojamų pinigų srautų (“pinigus generuojantis vienetas, arba PGV”).

Kai turto likutinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pelno (nuostolių) ataskaitoje yra apskaitomas vertės sumažėjimo nuostolis. Su PGV susiję vertės sumažėjimo nuostoliai yra iš pradžių priskiriami turto vienetui priskirto prestižo likutinės vertės sumažinimui, o po to proporcingai kito turto, priskirto vienetui (vienetų grupei), likutinei vertei sumažinti.

Praeitais metais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas tuomet, kai yra įrodymų, jog apskaityti turto vertės sumažėjimo nuostoliai nebeegzistuoja arba yra sumažėję. Atstatymas yra apskaitomas toje pačioje pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje kaip ir vertės sumažėjimo nuostoliai. Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jeigu poveikis yra reikšmingas, atidėjiniai apskaičiuojami diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo įsipareigojimu.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios sąnaudos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Finansinė ir veiklos nuoma

Susitarimo pradžioje Bendrovė nustato, ar sutartis priskiriama finansinei ar veiklos nuomai.

Įmonė - nuomininkė

Finansinė nuoma, kuria Bendrovei perleidžiama iš esmės visa, su turto nuosavybe siejama, rizika ir nauda, yra kapitalizuojama nuomos pradžioje tikrąja nuomojamo turto verte, arba, dabartine verte minimalių nuomos įmokų verte, jei ji yra mažesnė. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Veiklos nuomos mokėjimai pelno (nuostolių) ataskaitoje yra pripažįstami sąnaudomis tiesiogiai proporcingu būdu per nuomos laikotarpį.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Vyriausybės dotacijos

Dotacijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos yra patiriamos.

Dotacijos, skirtos Bendrovei kompensuoti turto įsigijimo išlaidas, amortizuojamos per tą patį laikotarpį, kaip ir turtas, dėl kurio dotacijas buvo gauta. Dotacijų amortizacijos sąnaudos yra įtraukiamos į gamybos savikainą arba administracines sąnaudas, o taip pat nekilnojamo turto, įrangos ir įrenginių, dėl kurių dotacijos buvo gautos, nusidėvėjimą.

Pajamos

Pajamos pardavus prekes yra vertinamos gautos arba gautinos sumos tikrąja verte, atėmus grąžintų prekių vertę ir susijusias išlaidas, prekybines bei apyvartos nuolaidas. Pardavimų pajamos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai reikšminga su nuosavybe susijusi rizika ir nauda yra perduodama pirkėjui, naudos susigrąžinimas yra tikėtinas, susijusios sąnaudos ir galimas prekių grąžinimas gali būti patikimai įvertinti bei vadovybė nebekontroliuoja prekių. Rizikos ir naudos perdavimas skiriasi priklausomai nuo kiekvienos pardavimo sutarties sąlygų.

Pardavimų savikaina

Pardavimų savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos, įskaitant nusidėvėjimo ir atlyginimų sąnaudas, patirtos siekiant gauti metų apyvartą.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo bei palyginimo principais.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Paskirstymo ir administracinės sąnaudos

Paskirstymo ir administravimo sąnaudas sudaro sąnaudos, susijusios su transportavimo sąnaudomis, administracijos personalu, valdymu, biuro išlaidomis ir kt., įskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Veiklos sąnaudos yra pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas ir nuostoliai iš ilgalaikio turto pardavimo, įmonių tarpusavio paslaugų sandorių pajamos ir sąnaudos, bei kitos su Bendrovės pagrindine veikla tiesiogiai nesusijusios pajamos ir sąnaudos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansines pajamas ir sąnaudas sudaro gautinos ir mokėtinos palūkanos, realizuotas ir nerealizuotas valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostolis, kurie susiję su skolomis ir įsiskolinimais užsienio valiuta.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvių palūkanų normos metodą. Finansinio lizingo (išperkamosios nuomos) palūkanų sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtasis mokesčiai. Pelno mokestis yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais kaip kitos bendrosios pajamos akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje kaip kitos bendrosios pajamos.

Einamasis pelno mokestis yra apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo rezultato, taikant galiojančius ir taikomus ataskaitų sudarymo dieną tarifus, bei su praėjusiais metais susijusio mokėtino mokesčio koregavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas, taikomas Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms yra 15% pelno mokesčio tarifas. Mokestiniai nuostoliai gali būti perkeliami į ateinančius laikotarpius neribotai, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį pagal PMĮ 30 str. 4 d. pakeitimo nuostatas, perkeliamų mokestinių nuostolių suma negalės būti didesnė kaip 70 procentų mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.

Nuostolių dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo atsiradę mokestiniai nuostoliai tvarka nesikeitė, todėl gali būti perkeliami į ateinančius 5 metus ir naudojami tik apmokestinamosioms pajamoms, uždirbtoms iš panašaus pobūdžio sandorių, sumažinti.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtasis mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų sumų finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtasis mokestis nėra skaičiuojamas laikiniesiems skirtumas, atsirandantiems turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo metu, jei šie skirtumai neįtakoja nei mokesčio, apskaityto finansinėse ataskaitose, nei apmokestinamojo pelno. Atidėtasis mokestis yra apskaičiuojamas, taikant laikinųjų skirtumų realizavimo metu galiosiančius mokesčių tarifus, kurie žinomi finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Bendrovė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą. Atidėtasis pelno mokestis yra peržiūrimas kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną ir mažinamas mokesčio turto suma, kuri nebus panaudota.

Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Bendrovė pateikia duomenis apie pelną, tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkantį vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolį, tenkantį Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostolį, tenkantį akcininkams, bei svertinį paprastų akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Bendrovė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Segmentai

Veikiantis segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias Bendrovės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais, išskyrus toliau nurodytus pakeitimus, Bendrovė nuosekliai taikė apskaitos politiką, išdėstytą šiose finansinėse ataskaitose, visiems šiose finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiams.

2014 m. sausio 1 d. Bendrovė pradėjo taikyti toliau nurodytus naujus standartus ir standartų pataisas, įskaitant atitinkamas kitų standartų pataisas.

(i) 12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“

12-ajame TFAS į vieną standartą sujungiami visi reikalavimai ūkio subjektui atskleisti savo dalį dukterinėse įmonėse, jungtinėje veikloje, asocijuotosiose įmonėse ir nekonsoliduojamuose struktūriniuose ūkio subjektuose.

Šis standartas neturėjo įtakos Bendrovei, nes ji neturi reikšmingų dalių kituose ūkio subjektuose, įskaitant nuosavybės metodu apskaitomus ūkio subjektus, į kuriuos ji investuoja.

11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ taip pat pirmą kartą pradėtas taikyti 2014 metais, tačiau jis nėra aktualus Bendrovei, kadangi ji nedalyvauja bendroje veikloje.

(ii) 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“

Atsižvelgdama į 10-ojo TFAS nuostatas (2011 m.), Bendrovė pakeitė savo apskaitos politiką, siekdama nustatyti, ar ji kontroliuoja įmones, į kurias investuoja, ir, ar dėl to turėtų jas konsoliduoti.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms (tęsinys)

10-ajame TFAS (2011 m.) nustatomas naujas kontrolės modelis, kuriuo siekiama išsiaiškinti, ar Bendrovė turi įtakos įmonei, į kurią investuojama, ar Bendrovė susiduria su rizika dėl kintamų pajamų, atsirandančių dėl investicijų į minėtą įmonę, ir, ar Bendrovė turi teisę į minėtas kintamas pajamas bei gali pasinaudoti savo įtaka, siekdama jas paveikti.

Atsižvelgdama į 10-ojo TFAS (2011 m.) pereinamąsias nuostatas, Bendrovė iš naujo įvertino savo kontrolės išvadą, taikomą 2014 m. sausio 1 d. ūkio subjektams, į kuriuos investuojama. Atsižvelgdama į 10-jame TFAS (2011) pateiktas naujas taisykles, Bendrovė nusprendė nekeisti kontrolės išvados.

(iii) Kitos standartų pataisos

Toliau pateikiamos standartų pataisos, galiojančios nuo 2014 m. sausio 1 d., kurios neturi įtakos šioms atskiroms finansinėms ataskaitoms:

- 27-asis TAS (2011 m.) – „Atskiros finansinės ataskaitos“;
- 28-asis TAS (2011 m.) – „Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones“;
- 32-ojo TAS „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ pataisos;
- 27-ojo TAS „Investicinės įmonės“ pataisos;
- 36-ojo TAS „Informacijos apie nefinansinio turto atsiperkamąją vertę atskleidimas“ pataisos*;*
- 39-ojo TAS „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“ pataisos.

Neįsigalioję standartai, standartų išaiškinimai ir išleistų standartų pataisos

Keletas naujų standartų, pataisų, ir išaiškinimų galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2015 m. sausio 1 d., ir dar nebuvo taikyti rengiant šias atskiras finansines ataskaitas. Standartai, aiškinimai ir pataisos, kurie gali būti aktualūs Bendrovei, bei vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų bei išaiškinimų įtakos juos pirmą kartą pritaikius, yra nurodyti žemiau. Bendrovė neketina taikyti šių pataisų, standartų ir išaiškinimų anksčiau.

(i) 19-ojo TAS pataisos „Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“ (galioja 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau prasidedantiems ataskaitiniams laikotarpiams)

Pataisos taikomos tik tiems apibrėžtųjų išmokų planams, kurie susiję su darbuotojų ar trečiųjų šalių įnašais, atitinkančiais tam tikrus kriterijus:

- yra nustatyti sutartyje numatytose plano sąlygose;
- susieti su tarnyba; ir
- nepriklauso nuo išdirbtų metų skaičiaus.

Kai šie kriterijai įvykdomi, bendrovė gali (bet neprivalo) pripažinti juos kaip paslaugų savikainos sumažėjimą per laikotarpį, kuriuo minėtos paslaugos buvo suteiktos.

Bendrovė nemano, kad pataisa turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi nustatytų išmokų planų, apimančių darbuotojų ar trečiųjų šalių įmokas.

(ii) 21-asis TFAAK „Mokesčiai“ (galioja 2014 m. birželio 17 d. arba vėliau prasidedantiems ataskaitiniams laikotarpiams)

Šiame aiškinime pateikiamos gairės, kuriomis identifikuojamas įpareigojantis įvykis, dėl kurio atsiranda prievolė, ir tos mokestinės prievolės mokėjimo vyriausybei pripažinimo laikas.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Neįsigalioję standartai, standartų išaiškinimai ir išleistų standartų pataisos (tęsinys)

Pagal šį aiškinimą įpareigojantis įvykis yra įvykis, kuris iššaukia prievolę mokėti šį mokestį, kaip tai nustatyta atitinkamuose teisės aktuose, todėl prievolė sumokėti mokestį pripažįstama įvykus įvykiui. Prievolė sumokėti mokestį pripažįstama progresyviu būdu, jei įpareigojantis įvykis įvyksta per tam tikrą laikotarpį. Jei įpareigojantis įvykis atsiranda dėl minimalių kriterijų pasiekimo, atitinkama prievolė pripažįstama pasiekus šiuos minimalius kriterijus.

Aiškinimu nustatoma, kad ūkio subjektas negali turėti konstruktyvaus įsipareigojimo mokėti mokestį, kuris būtų sukeltas būsimųjų laikotarpių veiklos, kurią įmonei būtų ekonomiškai naudinga vykdyti.

Tikėtina, kad aiškinimas, pirmą kartą jį pritaikius, neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes dėl jo nebus keičiama Bendrovės apskaitos politika, susijusi su vyriausybės įvestais mokesčiais.

(iii) Kasmetiniai TFAS patobulinimai

Patobulinimus sudaro vienuolika devynių standartų pataisų bei kitų standartų ir aiškinimų atitinkamos pataisos. Dauguma šių pataisų taikoma 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau prasidedantiems ataskaitiniams laikotarpiams su galimybe taikyti anksčiau. Kitų keturių standartų keturios pataisos taikomos 2015 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems ataskaitiniams laikotarpiams su galimybe taikyti anksčiau.

Tikėtina, kad nei viena iš šių pataisų neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie atskleidžiami nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų tikimybė yra maža.

Neapibrėžtasis turtas nėra pripažįstamas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei tikėtina, kad ekonominė nauda bus gauta.

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, suteikiantys papildomos informacijos apie Bendrovės būklę ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai) yra atspindimi finansinėse ataskaitose. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, kurie nėra koreguojantys, atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose, jei yra reikšmingi.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Įvertinimai ir prielaidos

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Bendrovė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal savo pobūdį ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Išvestinių priemonių tikroji vertė

Palūkanų normos apsikeitimo sandorių tikroji vertė nustatoma remiantis tarpininkų kainomis, kurių pagrįstumas yra tikrinamas diskontuojant apskaičiuotus būsimus pinigų srautus, naudojant rinkoje esančių panašių finansinių priemonių palūkanų normas vertinimo dieną bei atsižvelgiant į konkrečias kiekvienam apsikeitimo sandoriui nustatytas sąlygas bei mokėjimo terminus. Tikroji vertė parodo apsidraudimo sandorio kredito riziką ir galimus jos pokyčius Bendrovei bei kitai sandorio šaliai.

Apsidraudimo nuo rizikos veiksmingumo nustatymas

Priskyrus išvestinę finansinę priemonę prie apsidraudimo sandorio kategorijos, Bendrovė oficialiai įformina šios apsidraudimo priemonės ir apdraudžiamojo objekto tarpusavio ryšį, įskaitant su apsidraudimo sandoriu ir jo rizika susijusius rizikos valdymo tikslus bei strategiją, taip pat metodus, kurie bus naudojami vertinant apsidraudimo veiksmingumą. Tiek apsidraudimo santykių pradžioje, tiek visu apsidraudimo galiojimo laikotarpiu, atliekant pinigų srautų, susijusių su apdraustai rizikai priskirtu atitinkamu objektu, tikrosios vertės pokyčių analizę, Bendrovė įvertina, ar apsidraudimo priemonės yra ir bus ateityje veiksmingos ir rizikos veiksmingumas yra nuo 80% iki 125%.

Sutarties patikrinimas, ar ji yra nuomos sutartis

Sutarties vykdymo pradžioje Bendrovė nustato, ar sutarties dalykas yra nuoma arba apima ją.

Nuoma nustatoma tuomet, kai tenkinami šie kriterijai:

1) Sutarties įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų,

2) Sutartimi perduodama teisė naudotis turtu.

Sutarties vykdymo pradžioje arba atlikus jos pakartotiną įvertinimą, Bendrovė atskiria mokėjimo sumas ir kitas sumas, kurios nustatytos sutartyje, į įmokas už nuomą ir į kitus mokėjimus, remiantis jų santykine tikrąja verte. Jei dėl finansinės nuomos Bendrovė nusprendžia, kad mokėjimų neįmanoma patikimai atskirti, tada turtas ir įsipareigojimas apskaitomi suma, lygia susijusio turto tikrajai vertei. Vėliau įsipareigojimo suma yra mažinama atliekant mokėjimus, o patirtos finansinės sąnaudos atitinkamai apskaitomos, taikant efektyvią palūkanų normą.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąją dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynųjų pinigų įplaukų, yra sugrupuojama į mažiausią grupę.

Pastatų vertinimas

Informacija apie prielaidas ir vertinimo neapibrėžtumus, susijusius su pastatų vertinimu yra atskleista 10 pastaboje „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė bent kartą per ketvirtį peržiūri gautinas sumas. Norėdama nustatyti, ar yra būtina apskaityti vertės sumažėjimą pelno (nuostolių) ataskaitoje, Bendrovė įvertina, ar yra požymių, rodančių ateities grynųjų pinigų srautų, susijusių su gautinų sumų portfeliu, pakankamą sumažėjimą iki bus nustatytas konkrečios gautinos sumos tame portfelyje sumažėjimas. Įrodymu gali būti informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė skolininko finansinė būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, įtakojančios Bendrovės gautinas sumas.

Vadovaudamasi istorine nuostolių patirtimi, susijusia su gautinų sumų ar panašia kredito rizika, vadovybė įvertina galimus grynųjų pinigų srautus iš debitorių. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant tiek būsimų pinigų srautų sumas, tiek laiką, yra reguliariai peržiūrimi tam, kad sumažinti skirtumus tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos.

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikas

Turto naudingo tarnavimo laikas yra kasmet peržiūrimas ir pakeičiamas, kai yra pagrindo manyti, kad likęs tarnavimo laikas neatspindi turto techninės būklės, ekonominio panaudojimo ar fizinės būklės.

Finansinės rizikos valdymas

Naudodama finansines priemones, Bendrovė susiduria su tokiomis rizikomis:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- veiklos rizika.

Šioje pastaboje yra pateikiama informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, su kuriomis susiduria Bendrovė, jos tikslai, rizikų įvertinimo ir valdymo politika ir procesai.

Pastaboje Nr. 27 “Finansinės priemonės ir rizikos valdymas” yra pateikiama kiekybinė informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, taip pat ir informacija apie Bendrovės kapitalo valdymą. Atskleidimai pateikiami finansinėse ataskaitose.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Rizikos valdymo pagrindas

Už bendros Bendrovės rizikų valdymo programos sukūrimą ir priežiūrą yra atsakinga direktorių valdyba. Bendrovės rizikų valdymo politika sukurta tam, kad būtų galima identifikuoti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Bendrovė susiduria, nustatyti adekvačias rizikos ribas, kontroliuoti rizikas ir joms nustatytų ribų laikymąsi. Rizikos valdymo politika ir sistemos yra sistemingai peržiūrimos, kad atspindėtų rinkos sąlygų bei Bendrovės veiklos pokyčius. Bendrovė, taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, siekia sukurti disciplinuotą ir konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje kiekvienam darbuotojui būtų aiškus jo vaidmuo ir atsakomybė.

Kredito rizika

Bendrovė vykdydama prekybos veiklą parduoda produktus ir paslaugas su atidėtu mokėjimo terminu, todėl gali atsirasti rizika, kad klientai nesumokės už Bendrovės gautinas sumas iš produktų ir paslaugų pardavimo. Siekiant sumažinti kredito riziką iki minimumo, Bendrovė valdo riziką taikydama kredito limito principus, nustatančius klientams suteikiamų kreditų dydžius ir atitinkamus įkeitimo tipus, tokius kaip:

- limitas,
- draudimas,
- garantijos,
- kreditų draudimas

Taip pat Bendrovė 2014 metais apdraudė užsienio pirkėjus kreditų draudimu įmonėje Eurler Hermes . Kiekvieno kliento, atsiskaitančio ne grynaisiais pinigais, kredito rizika yra atskirai įvertinama. Prekybos gautinas sumas reguliariai stebi finansų skyrius. Jei atsiranda laiku neapmokėtų gautinų sumų, pardavimas stabdomas ir vykdomos skolos išieškojimo procedūros.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra tokia rizika, kai Bendrovė nebegali laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovės likvidumo valdymo politika yra išlaikyti, kiek įmanoma, pakankamą likvidumą, kad įvykdyti savo įsipareigojimus, esant tiek įprastinėms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepageidautinų nuostolių ar rizikuojant pakenkti Bendrovės reputacijai.

Bendrovės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą arba turėti finansavimą per atitinkamą kreditą tam, kad Bendrovė galėtų laiku ir pagal savo strateginius planus vykdyti įsipareigojimus.

Bendrovės tikslas yra išlaikyti balansą tarp finansavimo nepertraukiamumo ir lankstumo. Bendrovė iš savo veiklos uždirba pakankamą grynųjų pinigų kiekį, todėl vadovybės užduotis yra kontroliuoti, kad Bendrovės likvidumo rodiklis būtų pakankamas.

Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Bendrovės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

Bendrovė valdo užsienio valiutų kursų riziką minimizuodama atviros valiutų kursų poziciją. Detalesnė informacija apie apsidraudimo nuo valiutų kursų rizikos yra pateikta 27 pastaboje „Finansinės priemonės ir rizikos valdymas“.

Bendrovės pajamos ir pagrindinės veiklos pinigų srautai yra iš esmės nepriklausomi nuo rinkos palūkanų normos. Bendrovė neturi reikšmingo turto, už kurį yra skaičiuojamos palūkanos. Bendrovė naudoja išvestines finansines priemones, kuriomis draudžia palūkanų normos riziką (23 pastaba).

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Veiklos rizika

Veiklos rizika – tai rizika, susijusi su tiesioginiais ar netiesioginiais nuostoliais, atsirandančiais dėl įvairių priežasčių, susijusių su Bendrovės veiklos procesais, personalu, technologija ir infrastruktūra, bei su išoriniais veiksniais (išskyrus kredito, rinkos ir likvidumo rizikas), tokiais kaip teisiniai ir įstatyminiai reikalavimai ir visuotinai priimti Bendrovių funkcionavimo standartai. Veiklos rizikos atsiranda iš Bendrovės veiklos visumos.

Bendrovės tikslas yra valdyti veiklos riziką tam, kad išvengti finansinių nuostolių ir nepakenkti Bendrovės reputacijai, taikant visapusišką sąnaudų efektyvumą, bei išvengti kontrolės procedūrų, ribojančių iniciatyvumą ir kūrybingumą.

Už veiklos rizikos kontrolės sukūrimą ir įdiegimą pirmiausia atsako Bendrovės valdymo aukščiausioji grandis. Ši atsakomybė paremta veiklos rizikos valdymo standartais šiose srityse:

- tinkamo pareigybių, įskaitant savarankišką sandorių patvirtinimą, paskirstymo reikalavimai
- sandorių sutikrinimo ir kontrolės reikalavimai
- teisinių ir kitų įstatyminių reikalavimų vykdymas
- kontrolės ir procedūrų dokumentavimas
- veiklos rizikos, su kuria Bendrovė susiduria, sistemingo vertinimo reikalavimai ir kontrolės bei procedūrų adekvatumas nustatytoms veiklos rizikoms kontroliuoti
- veiklos nuostolių atskaitomybės ir siūlomų veiksmų jų pašalinimui reikalavimai
- veiksmų, nenumatytiems atvejams valdyti, planai
- mokymas ir profesinis tobulinimasis
- etikos ir veiklos standartai
- rizikos mažinimas, įskaitant draudimą, jei tai efektyvu.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų informacija

Bendrovė turi kelis segmentus, kaip pateikta žemiau.

Segmentus sudaro skirtingos, atskirai valdomos produktų grupės, nes jų gamyboje naudojamos skirtingos technologijos bei rinkos strategijos. Generalinis direktorius kas mėnesį peržiūri kiekvienai produktų grupei parengtas vidaus valdymo ataskaitas.

Pateikta santrauka apibūdina kiekvieno Bendrovės veikiančio segmento produktus:

- *Sūris ir sūrio produktai.* Segmentą sudaro Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai;
- *Kiti produktai.* Segmentą sudaro Bendrovės gaminami kiti produktai (išskyrus sūrį);
- *Kiti pieno produktai*. Segmentą sudaro kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai.

Informacija apie kiekvieno veikiančio segmento rezultatus yra pateikta žemiau. Veiklos rezultatai įvertinami pagal segmentų bendrąjį pelną, kuris yra pateiktas Generalinio direktoriaus peržiūrimose vidaus valdymo ataskaitose. Segmento bendrasis pelnas yra naudojamas veiklai įvertinti, nes vadovybės nuomone, tokia informacija yra tinkamiausia rezultatams įvertinti.

Segmentų rezultatai 2014 m. buvo tokie:

Tūkst.litų	Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	160,071	165,969	110,040	436,080
Pardavimų savikaina	-151,761	-154,304	-106,014	-412,079
Bendrasis pelnas	8,310	11,665	4,026	24,001

Segmentų rezultatai 2013 m. buvo tokie:

Tūkst.litų	Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	149,201	149,010	111,071	409,282
Pardavimų savikaina	-139,114	-132,513	-107,452	-379,079
Bendrasis pelnas	10,087	16,497	3,619	30,203

Vadovybės nuomone, nėra tikslinga paskirstyti administracines sąnaudas, finansines pajamas bei sąnaudas, turtą ir įsipareigojimus atskirai kiekvienam segmentui.

Bendrovė turi vieną pirkėją Rusijoje, kuriam pardavimai sudarė daugiau nei 10% visų pardavimų.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

Informacija pagal geografines zonas

Pateikiant informaciją geografinių segmentų pagrindu, segmentų pajamos pripažįstamos pagal klientų geografinę vietą. Segmentų turtas yra paskirstytas pagal turto geografinę buvimo vietą.

2014 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sąjungos šalys, išskyrus Lietuvą	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso
Pajamos	141,330	176,825	94,434	23,491	436,080
Segmentų gautinos sumos	8,145	17,940	1,650	1,547	29,282
Nepaskirstytas turtas		138,152			138,152
Iš viso turto	8,145	156,092	1,650	1,547	167,434
Nepaskirstyti įsipareigojimai					90,473
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					11,438
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-4,948
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					-6,429
Grynųjų pinigų srautai					61
Nepaskirstyti nematerialaus ir nekilnojamo turto, įrangos ir įrenginių įsigijimai					5,958

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

2013 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sąjungos šalys, išskyrus Lietuvą	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso
Pajamos	104,568	161,220	126,075	17,419	409,282
Segmentų gautinos sumos	12,394	15,393	182	-	27,969
Nepaskirstytas turtas		135,283			135,283
Iš viso turto	12,394	150,676	182	-	163,252
Nepaskirstyti įsipareigojimai					92,696
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					9,543
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-8,899
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					-966
Grynųjų pinigų srautai					-322
Nepaskirstyti nematerialaus ir nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimai					10,127

Finansinių ataskaitų pastabos

Tūkst. litų		2014	2013
2	**Pardavimų savikaina**		
	Žaliavos	-251,368	-231,593
	Dukterinių įmonių produkcijos perpardavimo savikaina	-106,014	-107,452
	Personalo sąnaudos	-12,907	-11,490
	Dujos, elektra	-5,686	-5,501
	Nusidėvėjimas ir dotacijų amortizacija	-5,167	-4,994
	Kitos	-30,937	-18,049
		-412,079	-379,079
3	**Kitos veiklos pajamos**		
	Suteiktų paslaugų, įskaitant nuomos, pajamos	1,728	1,012
	Pajamos iš transporto paslaugų kt. įmonėms	264	476
	Pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo	225	34
	Pajamos iš kitų medžiagų pardavimo	207	90
	Pajamos iš buhalterinės apskaitos paslaugų	338	336
	Kitos pajamos	184	158
		2,946	2,106
4	**Kitos veiklos sąnaudos**		
	Personalo sąnaudos	-591	-271
	Suteiktų paslaugų savikaina	-431	-31
	Nuomojamo turto nusidėvėjimas ir dotacijų amortizacija	-318	-282
	Parduotų medžiagų savikaina	-173	-212
	Kitos sąnaudos	-5	-2
		-1,518	-798
5	**Paskirstymo sąnaudos**		
	Logistikos paslaugos	-5,226	-4,233
	Marketingo ir reklamos paslaugos	-4,668	-4,970
	Transporto sąnaudos	-3,895	-3,650
	Personalo išlaikymo sąnaudos	-1,889	-1,599
	Taros nurašymai	-261	-407
	Nusidėvėjimas ir amortizacija	-218	-123
	Kitos pardavimo sąnaudos	-1,324	-1,033
		-17,481	-16,015

Finansinių ataskaitų pastabos

Tūkst. litų	2014	2013
6 Administracinės sąnaudos		
Personalo išlaikymo sąnaudos, įskaitant atostogų rezervo pokytį	-3,607	-3,065
Asociacijos nario mokesčiai	-1,079	-73
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	-507	-460
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-406	-297
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas dėl perkainavimo	-380	-
Beviltiškų skolų nurašymo sąnaudos	-220	-25
Gautos paslaugos	-214	-256
Banko mokesčiai	-205	-174
Baudų ir delspinigių sąnaudos	-170	-120
Tantjemos valdybos nariams	-150	-150
Kuras	-143	-124
Konsultacijos	-121	-117
Apsaugos sąnaudos	-77	-92
Remonto sąnaudos	-76	-82
Draudimas	-32	-31
Personalo mokymas	-20	-27
Kitos	-775	-976
	-8,182	-6,069
7 Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		
Finansinės veiklos pajamos		
Dividendai	8,354*	14,742*
Palūkanos	26	33
Kitos	84	90
Iš viso finansinės veiklos pajamų	8,464	14,865
Finansinės veiklos sąnaudos		
Palūkanos	-1,727	-1,651
Nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų	-57	-252
Kitos	-97	-114
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	-1,881	-2,017
	6,583	12,848

*Visiems gautiniems dividendams iš dukterinės įmonės AB „Kelmės pieninė“ buvo padaryta užskaita su mokėtinomis sumomis šiai įmonei.

Finansinių ataskaitų pastabos

8 Pelno mokesčio sąnaudos

Apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos		
Ataskaitinis laikotarpis	-	-
Atidėtojo mokesčio sąnaudos		
Atidėtojo mokesčio pokytis	162	-1,198
	162	-1,198

Efektyvaus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst.litų	**2014**		**2013**	
Metų pelnas		6,511		21,077
Pelno mokesčio sąnaudos		-162		1,198
Pelnas prieš mokesčius		6,349		22,275
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	*15.00%*	952	*15.00%*	3,341
Pelno mokesčio nemažinančios sąnaudos	*9,41%*	598	*0,78%*	174
Neapmokestinamųjų pajamų įtaka	*-26,96%*	-1,712	*-10,35.%*	-2,305
Parama				
	-	-	*-0.05%*	-12
Pelno mokesčio sąnaudos	*-2,55%*	-162	*5,38%*	1,198

9 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

	2014	**2013**
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	11,943	11,943
Grynasis pelnas, priskirtinas paprastųjų akcijų turėtojams, tūkst. litų	6,511	21,077
Pelnas, tenkantis vienai akcijai, litais	0.55	1.76

Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip ir pelnas vienai akcijai.

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Tūkst. litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina/Perkainuota verte					
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	26,580	68,529	5,314	4,447	104,870
Įsigijimai	-	2,062	349	7,667	10,078
Perleidimas	-	-1,185	-158	-	-1,343
Perklasifikavimai	664	402	186	-1,252	-
Likutis 2013 m gruodžio 31 d.	27,244	69,808	5,691	10,862	113,605
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	27,244	69,808	5,691	10,862	113,605
Įsigijimai	3,884	2,722	360	2,713	9,679
Perleidimas	-142	-1,559	-519		-2,220
Perklasifikavimai	2,247	7,807	124	-10,178	-
Perkėlimas	-6,884	-	-	-	-6,884
Likutis 2014 m gruodžio 31 d.	26,348	78,778	5,657	3,397	114,180
Nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostolis					
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	7,989	23,393	4,151	-	35,533
Nusidėvėjimas per metus	900	5,283	287	-	6,470
Perleistas turtas	-	-865	-99	-	-964
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2013 m gruodžio 31 d.	8,889	27,811	4,339		41,039
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	8,889	27,811	4,339	-	41,039
Nusidėvėjimas per metus	994	5,525	370	-	6,889
Perleistas turtas	-111	-1,413	-516	-	-2,040
Perklasifikavimai	-2,174	2,174	-	-	-
Perkėlimas	-6,884	-	-	-	-6,884
Likutis 2014 m gruodžio 31 d.	714	34,097	4,193	-	39,004
Likutinės vertės					
2013 m. sausio 1 d.	18,591	45,136	1,163	4,447	69,337
2013 m. gruodžio 31 d.	18,355	41,997	1,352	10,862	72,566
2014 m. gruodžio 31 d.	25,634	44,681	1,464	3,397	75,176

Turto įkeitimas

Bendrovė savo nekilnojamą turtą, pastatus ir įrengimus, kurių likutinė vertė sudarė 52,660 tūkst. litų 2014 m. gruodžio 31 d. (2013 m. gruodžio 31 d.: 40,384 tūkst. Lt), buvo įkeitusi bankams už paskolas (žr. 19 pastaba).

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, kurie yra pilnai nudėvėti, bet yra dar naudojami, įsigijimo savikaina 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro 15,127 tūkst. litų. (2013 m. gruodžio 31 d.: 13,553 tūkst. litų).

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas

Bendrovė finansinės nuomos pagrindu yra įsigijusi mašinų ir įrengimų, transporto priemonių, statinių ir kitų įrengimų bei kito materialiojo turto. Nuomojamo turto likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 2,758 tūkst. litų (2013 m. gruodžio 31 d.: 2,800 tūkst. litų). Išperkamosios nuomos įsipareigojimų vykdymas užtikrinamas nuomojamu turtu (žr. 19 pastabą).

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Perkainojimas

Pastatai yra apskaityti perkainota verte, atėmus vėlesnį sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d. atliko pastatų vertinimą ir apskaitė vertinimo rezultatus finansinėse ataskaitose.

Vertės padidėjimas, sudarantis 3,584 tūkst. litų (atskaičius atidėto pelno mokesčio įsipareigojimą), apskaitytas akcininkų nuosavybėje. Viso vertės padidėjimas sudarė 3,835 tūkst. litų ir yra apskaitytas 2014 metų įsigijimų eilutėje.

Pastatų tikroji vertė priskiriama 3 lygiui pagal tikrosios vertės hierarchiją. Nepriklausomo vertintojo naudotas vertinimo metodas – lyginamasis ir kaštų metodai bei jų derinys.

Perkainavimo rezervo grynoji vertė 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro 9,424 tūkst. litų (2013 m. gruodžio 31 d. – 6,216 tūkst. litų).

Jei pastatai būtų apskaitomi savikaina, jų likutinė vertė, apskaityta 2014 m. gruodžio 31 d., būtų 12,765 tūkst. Litų (perkainuota vertė – 23,472 tūkst. Litų), (2013 m. gruodžio 31 d.: 10,106 tūkst. Litų o perkainuota vertė lygi 17,419 tūkst. Litų).

Investicinis turtas

Žemės ir pastatų kategorijoje yra apskaitytas tam tikras nekilnojamasis turtas, kuris yra išnuomotas dukterinei įmonei. Šio turto likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro 6,822 tūkst. litų (2013 m. gruodžio 31 d.: 6,265 tūkst. litų). Šis turtas nudėvimas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose straipsniuose:

Tūkst.litų	**2014**	**2013**
Pagamintos produkcijos savikaina	5,967	5,738
Paskirstymo ir administracinės sąnaudos	584	415
Kitos veiklos sąnaudos	338	317
	6,889	6,470

Finansinių ataskaitų pastabos

11 Nematerialusis turtas

Tūkst. litų	Programinė įranga	Iš viso
Savikaina		
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	1,452	1,452
Įsigijimai	49	49
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	1,501	1,501
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	1,501	1,501
Įsigijimai	114	114
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	1,615	1,615
Amortizacija ir vertės sumažėjimas		
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	1,449	1,449
Amortizacija per metus	5	5
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d	1,454	1,454
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	1,454	1,454
Amortizacija per metus	40	40
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	1,494	1,494
Likutinės vertės		
2013 m. sausio 1 d	3	3
2013 m. gruodžio 31 d.	47	47
2014 m. gruodžio 31 d.	121	121

Amortizacija už metus apskaityta administracinėse sąnaudose.

12 Investicijos į dukterines įmones

Tūkst.litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
AB “Modest” akcijų savikaina	6,876	6,876
AB “ Kelmės pieninė” akcijų savikaina	29,887	29,887
AB „Pieno logistika“ akcijų savikaina	215	189
	36,978	36,952

Bendrovė įgijo AB „Modest“ kontrolę 2006 m. Valdoma akcijų dalis 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro 99.7% (2013 m. gruodžio 31 d.: 99.7%).

2008 m. balandžio 30 d. Bendrovė įsigijo AB „Kelmės pieninė“ akcijų pagal akcijų pirkimo-pardavimo sutartį. 2014 m. gruodžio 31 d. valdoma dalis sudaro 100%, 2013 m. gruodžio 31 d. valdoma dalis sudaro 100%

2014 m. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 56,1% balso teisę suteikiančių AB „Pieno logistika“ akcijų (2013 m. gruodžio 31 d. – 50,8%).

Finansinių ataskaitų pastabos

12 Investicijos į dukterines įmones (tęsinys)

AB “Modest” pagrindiniai finansiniai duomenys 2014 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Turtas iš viso	20,568	10,807
Akcininkų nuosavybė	2,533	1,671
Grynasis pelnas (nuostoliai)	862	-1,430

AB “ Modest” akcijų įsigijimo savikainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas (2006 m.)	352	352
Įstatinio kapitalo didinimas	5,491	5,491
Prestižas	1,033	1,033
Akcijų įsigijimo savikaina	6,876	6,876

2014 m. gruodžio m. investicijos į AB „Modest“ kaip pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė buvo patikrinta apskaičiuojant naudojimo vertę. Įvertinant naudojimo vertę apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai buvo diskontuojami iki jų dabartinės vertės naudojant ūkio šakos svertinio kapitalo kainos vidurkio normą, kuri buvo lygi 7.91%. Pagrindinės prielaidos, kuriomis yra paremtas naudojimo vertės apskaičiavimas, yra:

- Būsimieji pinigų srautai yra apskaičiuoti remiantis istorine patirtimi ir 5-ių metų verslo planu. Pinigų srautai, laukiami per likusį mašinų ir įrengimų tarnavimo laikotarpį buvo apskaičiuoti ekstrapoliuojant penktų metų pinigų srautą su numatomu 5 proc. augimo koeficientu.
- Siekiant didinti pajamas ir pagerinti Įmonės veiklos rezultatus, planuojama padidinti ne tik įprastų sūrių, bet ir naujo produkto – išrūgų – pardavimą, naujos pelėsinio sūrio technologinės įrangos pagalba didinti šio sūrio gamybą bei pardavimą, rasti tikslinių rinkų šiems produktams, efektyvinti logistikos sandėlio darbą, peržiūrėti gamybos darbuotojų darbo krūvius;
- Grupės vadovybė numato, kad žaliavinio pieno kainos reikšmingai nesiskirs nuo 2014 m. kainų;

Apskaičiuota atsiperkamoji vertė parodė, kad 2014 m. gruodžio 31d. investicija nėra nuvertėjusi, todėl vertės sumažėjimas nebuvo apskaitytas.

AB “Kelmės pieninė” pagrindiniai finansiniai duomenys 2014 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Turtas iš viso	32,453	27,894
Akcininkų nuosavybė	15,676	11,555
Grynasis pelnas	12,080	8,103

AB “Kelmės pieninė” akcijų įsigijimo savikainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas (2008 m.)	7,234	7,234
AB “Pieno logistika” atskyrimas reorganizavimo būdu	-189	-189
Prestižas	22,842	22,842
Akcijų įsigijimo savikaina	29,887	29,887

Finansinių ataskaitų pastabos

12 Investicijos į dukterines įmones (tęsinys)

Verslo jungimo metu susidaręs prestižas yra daugiausiai priskirtinas sinergijai, kuris pasiektas, integravus Bendroves į esamą su pieno produktų gamyba susijusią Grupės veiklą.

AB “Pieno logistika” pagrindiniai finansiniai duomenys 2014 m. gruodžio 31 d.:

	2014.12.31	**2013.12.31**
Turtas iš viso	710	650
Akcininkų nuosavybė	371	372
Grynasis pelnas	-2	1
Įsigytas grynasis turtas	208	189
Prestižas	-	-
Akcijų įsigijimo savikaina	208	189

13 Ilgalaikės gautinos sumos

Tūkst.litų	Pastaba	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	26	739	842
Paskolos susijusioms šalims	26	437	426
Ilgalaikės gautinos sumos iš ūkininkų		280	355
		1,456	1,623

Išankstinis mokėjimas (739 tūkst. litų) yra išmokėtas susijusiai Bendrovei ŪKB “Šilgaliai”. Pagal 2014 metų sutarties atnaujinimą, išankstinis apmokėjimas turi būti pilnai padengtas iki 2019 m. gruodžio 31 d. Nuo nepadengtos išankstinio apmokėjimo sumos skaičiuojamas administravimo mokestis.

Paskola (351 tūkst. litų) išduota susijusiai Bendrovei ŪKB “Šilgaliai”, grąžinimo terminas – iki 2017 m. gruodžio 31 dienos. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos fiksuotos palūkanos.

2014 metais Bendrovė suteikė paskolą dukterinei įmonei AB „Pieno Logistika“ 86 tūkst. Lt. Paskolos grąžinimo terminas – iki 2017 m. birželio 30 d. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos fiksuotos palūkanos.

Ilgalaikes gautinas sumas iš ūkininkų sudaro avansiniai mokėjimai pieno tiekėjams už pieną. Šiems avansiniams mokėjimams yra skaičiuojamas administravimo mokestis.

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 27-oje pastaboje.

Finansinių ataskaitų pastabos

14 Atsargos

Tūkst.litų	2014.12.31	2013.12.31
Pagaminta produkcija	21,350	21,464
	21,350	21,464
Žaliavos	3	102
Komplektavimo gaminiai	2,788	2,310
	24,141	23,876

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

2014 m. gruodžio 31 d. atsargų (pagamintos produkcijos) nukainojimas iki grynosios realizacinės vertės sudaro 2,130 tūkst. litų. 2013 m. gruodžio 31 d. atsargų (pagamintos produkcijos) nukainojimo nebuvo. 2013 m. gruodžio 31 d. buvo pripažintas komplektavimo gaminiams vertės sumažėjimas, kuris sudarė 15 tūkst. litų.

2014 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių likutinė vertė iki 16,5 mln. litų (2013 m.- iki 16,5 mln. litų) buvo įkeistos finansinėms institucijoms (žr. 19 pastabą).

15 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Tūkst.litų	Pastaba	2014.12.31	2013.12.31
Gautinos prekybos sumos		19,237	21,368
Prekybos sumos, gautinos iš susijusių šalių	26	4,904	996
Paskolos susijusioms šalims, įskaitant palūkanas ir administravimo mokestį	26	486	513
Kitos gautinos sumos		12	1
Tarpinė suma: finansinis turtas		24,639	22,878
Gautini mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)		3,027	3,213
Viso prekybos ir kitos gautinos sumos		27,666	26,091

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 27-oje pastaboje.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra beprocentės ir jų terminas yra iki 30 dienų.

Didžiąją dalį gautinų mokesčių 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro gautinas PVM 3,020 tūkst. litų (2013 m.- 3,202).

Gautina 486 tūkst. litų suma yra iš susijusios Bendrovės ŪKB “Šilgaliai”. Šią sumą sudaro priskaičiuotos gautinos palūkanos už paskolą ir skaičiuojamas administravimo mokestis už avansinius mokėjimus.

Gautinos sumos iš klientų, kurių balansinė vertė ne mažesnė kaip 280 tūkst. Litų yra įkeistos AB bankui Nordea. 2014 m. gruodžio 31 d. įkeista gautina suma sudaro 926 tūkst. litų (2013 m. gruodžio 31 d. buvo 457 tūkst. litų).

Finansinių ataskaitų pastabos

16 Išankstiniai apmokėjimai

Tūkst.litų	Pastaba	2014.12.31	2013.12.31
Išankstiniai apmokėjimai už prekes ir paslaugas		1,153	1,393
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	26	463	485
		1,616	1,878

17 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai bankų sąskaitose	244	80
Pinigai kasoje	36	139
	280	219

2014 m. gruodžio 31 d. visi sąskaitose esantys pinigai buvo įkeisti už banko paskolas (žr. 19 pastabą). Be to, pinigų įplaukos į banko sąskaitas yra įkeistos banko paskoloms užtikrinti (žr. 19 pastabą).

Bendrovės palūkanų normos rizika, susijusi su pinigais ir pinigų ekvivalentais, yra atskleista 27 pastaboje.

18 Kapitalas ir rezervai

2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 11,943,000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litas. Visos akcijos yra apmokėtos. Kaip numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, paprastųjų akcijų turėtojai Bendrovės akcininkų susirinkime turi teisę į vieną balsą už vieną akciją ir teisę gauti dividendus ir gauti išmokas Bendrovės likvidavimo atveju.

Akcijų priedai

Akcijų priedai yra skirtumas tarp akcijų nominalios vertės ir sumokėtos sumos už akcijas.

Privalomasis rezervas

Kaip numatyta Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo, pervedimai į privalomąjį rezervą sudaro 5% paskirstytino pelno kol minėtas rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Pagal įstatymą privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas

Perkainavimo rezervas yra susijęs su pastatų perkainavimu ir yra sumažintas atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma. Rezervas mažinamas proporcingai perkainoto turto nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje. Nudėvint perkainotus pastatus yra atliekamas pervedimas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą. Pervedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Perkainavimo rezervas gali būti panaudotas didinti įstatinį kapitalą.

Finansinių ataskaitų pastabos

18 Kapitalas ir rezervai (tęsinys)

Apsidraudimo priemonių rezervas

Apsidraudimo priemonių rezervą 2014 m. gruodžio 31 d. sudaro išvestinės finansinės priemones tikrosios vertės veiksminga dalis, susijusi su apsidraudimu nuo palūkanų normų pasikeitimo rizikos.

Rezervas savoms akcijoms įsigyti

2011 metais suformuotas rezervas savoms akcijoms įsigyti, kuris buvo lygus 5,768 tūkst. Lt.

Per 2014 balandžio 25 d. įvykusį eilinį akcininkų susirinkimą nuspręsta, kad Bendrovė gali įsigyti iki 10 proc.savų akcijų.

2014 metų pabaigai rezervas savoms akcijoms lygus 8,358 tūkst. Lt.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus šis rezervas bus apskaitomas tol, kol Įmonė vykdys nuosavų akcijų pirkimą.

2013 m. ir 2014 m. Bendrovė nuosavų akcijų supirkimo nevykdė.

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai

Bendrovės paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai yra tokie:

Skolinanti institucija	Nuo-roda	Valiuta	Paskolos suma, tūkst. litų	Likutis 2014 12 31	Likutis 201312 31
Banko paskola	a)	EUR	6,284	2,000	2,629
Banko paskola	b)	EUR	3,459	1,297	1,730
Banko paskola	c)	EUR	6,319	798	1,362
Banko paskola	d)	LTL	3,000	1,206	1,673
Banko kredito linija	f)	EUR	12,603	5,839	7,508
Banko paskola	g)	EUR	10,773	5,617	7,146
Banko paskola	h)	EUR	5,870	4,174	3,749
Banko kredito linija	i)	EUR	3,453	1,133	-
Banko paskola	j)	EUR	6,906	6,412	4,170
Banko paskola	k)	EUR	6,300	1,160	1,978
Banko paskola	l)	EUR	3,588	1,852	2,675
Bankas	m)	LTL	6,450	3,474	3,000
AB „Kelmės pieninė“*	n)	LTL	2,600	2,600	2,600
AB „Modest“*	o)	LTL	5,756	1,693	3,048
Faktoringas	p)	EUR		1,594	666
Finansinio lizingo įsipareigojimai	r)	EUR		1,078	884
Iš viso įsipareigojimų				41,927	44,818
Minus: trumpalaikė dalis				-20,325	-19,114
Po vienerių metų mokėtinos paskolos ir skolos				21,602	25,704

* pastaba 26

a) AB Vilkyškių pieninei 2008 m. balandžio 8 dieną suteikta paskola (1,820 tūkst. eurų) AB Kelmės pieninės įsigijimui. Kreditas dengiamas nuo 2008 m. birželio 30 d., kas ketvirtį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2015 m. balandžio mėn. 27 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURLIBOR + marža.
b) AB Vilkyškių pieninei 2008 m. balandžio 21 d. buvo suteikta paskola (1,002 tūkst. eurų) ES struktūrinių fondų 2007-2013 metų projektui finansuoti. Paskolos dengimas numatytas nuo 2010 m. kovo mėn., kas ketvirtį lygiomis dalimis iki 2015 m. balandžio 20 d. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei nupirkta įranga pirminiu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURLIBOR + marža.

Finansinių ataskaitų pastabos

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

c) AB Vilkyškių pieninei 2011 m. gegužės 10 d. suteikta paskola (1,830 tūkst. eurų) skirta investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2012 m. gegužės mėn. iki 2016 m. gegužės mėn. kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURLIBOR + marža.

d) AB Vilkyškių pieninei apyvartinių lėšų papildymui 2011 m. birželio 14 d. suteiktas 3,000 tūkst. Lt sąskaitos kredito perviršio limitas. Jo paskirtis apyvartinėms lėšoms finansuoti. Paskutinis kredito limito grąžinimo terminas 2015 m. balandžio 29 d. Paskolos užtikrinimui esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 1 d. VILIBOR + marža.

f) AB Vilkyškių pieninei 2011 m. birželio 21 d. suteikta paskola (3,650 tūkst. eurų) skirta investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2012 m. birželio mėn. iki 2018 m. birželio mėn. kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURLIBOR + marža.

g) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. liepos 4 d. suteikta paskola (3,120 tūkst. eurų) skirta 2012 m. investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2013 m. birželio mėn. iki 2017 m. liepos mėn., kas mėnesį išskyrus sausio ir vasario mėnesius. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURLIBOR + marža.

h) AB Vilkyškių pieninei 2013 m. kovo 15 d. buvo suteikta paskola (1,700 tūkst. eurų) 2013-2014 metų investicijų finansavimui. Paskolos dengimas numatytas nuo 2014 m. kovo mėn., kas mėnesį, išskyrus sausio, vasario mėnesius, lygiomis dalimis iki 2018 m. kovo 15 d. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei perkama įranga pirminiu įkeitimu, esamos ir būsimos lėšos banko sąskaitoje. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURIBOR + marža..

i) AB Vilkyškių pieninei 2014 m. gegužės 2 d. buvo suteiktas kredito limitas (1000 tūkst. eurų), skirtas Kredito gavėjo apyvartinių lėšų finansavimui. Paskutinė kredito gražinimo diena 2015 m. gegužės 4 d. Nustatyta palūkanų norma yra 1 mėn. EURLIBOR + marža.

j) AB Vilkyškių pieninei 2014 m. gegužės 2 dieną pakeistas kredito limito pobūdis iš kredito limito į ilgalaikį kreditą (2,000 tūkst. eurų) . Kreditas dengiamas nuo 2014 m. rugsėjo 30 d., kas mėnesį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2018 m. gegužės 5 d. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURLIBOR + marža.

k) AB Vilkyškių pieninė 2008 m. balandžio 28 d. suteikta paskola (1,825 tūkst. eurų) AB Kelmės pieninė įsigijimui. Paskola dengiama nuo 2008 m. rugsėjo 30 d., kas mėnesį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2016 m. gegužės 31 d. Paskolos užtikrinimui įkeistos prekių atsargos, įrengimai, esamos ir būsimos lėšos banko sąskaitoje, bei 50 proc. AB Kelmės pieninė akcijų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

l) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. vasario 23 d. suteikta paskola (1,039 tūkst. eurų) skirta AB banko Snoras paskolos refinansavimui. Paskolos dengimas nuo 2013 m. vasario mėn. iki 2017 m. vasario mėn., kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti įrengimai bei esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 1 mėn. EURIBOR + marža.

m) AB Vilkyškių pieninei apyvartinių lėšų papildymui 2012 m. balandžio 17 d. suteiktas 6,450 tūkst. Lt sąskaitos kredito perviršio limitas. Jo paskirtis apyvartinėms lėšoms finansuoti. Galutinis grąžinimo terminas yra 2015 m. kovo 31 dieną. Nustatyta metinė palūkanų norma 1 savaitės VILIBOR + marža. Paskolos užtikrinimui įkeistos gautinos sumos, bei esamos ir būsimos įplaukos visomis valiutomis sąskaitose.

Finansinių ataskaitų pastabos

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

n) AB Vilkyškių pieninė 2008 m. sudarė ilgalaikę sutartį su AB Kelmės pienine dėl 2,600 tūkst. litų paskolos. Paskolos dengimas iki 2018 m. gegužės 28 d., paskolai taikoma fiksuota palūkanų norma

o) AB Vilkyškių pieninė 2011 m. sausio mėn. sudarė ilgalaikę sutartį su AB „Modest“ dėl 1,667 tūkst. eurų (5,756 tūkst. litų paskolos). Paskolos dengimas numatytas nuo 2012 m. sausio 20 d., kas mėnesį lygiomis dalimis iki 2016 m. sausio 20 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURLIBOR + marža.

p) AB Vilkyškių pieninei 2014 m. sausio 10 d. suteiktas faktoringo limitas 500 tūkst. eurų. Nustatyta palūkanų norma yra 1savaitės EURIBOR + marža.

r) Išperkamosios nuomos (lizingo) sutartys sudarytos su finansinio lizingo bendrovėmis. Paskutinis grąžinimo terminas 2017 m. lapkričio mėnesį.

Pagal paskolų sutartis su bankais Bendrovė yra įsipareigojusi laikytis tam tikrų finansinės skolos ir EBITDA, kredito padengimo, nuosavo kapitalo santykio ir kitų finansinių rodiklių. Minėti rodikliai apskaičiuojami pagal konsoliduotų finansinių ataskaitų duomenis.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nevykdė grynosios finansinės skolos ir EBITDA santykio rodiklio, numatyto paskolos sutartyse su vienu banku. Gautas banko raštas, teigiantis, kad už pažeidimą nebus taikomos sankcijos ir nebus reikalaujama išankstinio kredito grąžinimo. Remiantis šiuo laišku, Bendrovė atitinka paskolų sutarčių sąlygas.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko kitas bankų paskolų sutarčių sąlygas.

Paskolų gražinimo grafikai, išskyrus finansinio lizingo įsipareigojimus:

Tūkst.litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Per 1-ius metus	19,930	18,758
Nuo 1 iki 5 metų	20,919	25,176
Po 5 metų	-	-
	40,849	43,934

Paskoloms ir lizingo įsipareigojimams 2014 m. taikyta metinė apskaičiuota (efektyvi) palūkanų norma buvo 4,1 % (2013 m.: 3.7%).

20 Vyriausybės dotacijos

Tūkst.litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	7,683	8,462
Gautos dotacijos	398	-
Amortizacija ir nurašymas apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje pardavimo savikainos straipsnyje	-820	-779
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	7,261	7,683

Finansinių ataskaitų pastabos

20 Vyriausybės dotacijos (tęsinys)

Bendrovė yra gavusi ES fondų paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2004-2006 m. ir 2007-2013 m. programas iš Nacionalinės Mokėjimo Agentūros prie Žemės ūkio ministerijos. Parama buvo gauta ilgalaikio turto įsigijimui. Projektai įvykdyti ir baigti. Minėta parama yra amortizuojama proporcingai to turto nusidėvėjimu.

2013 m. pasirašyta nauja sutartis su Nacionaline Mokėjimo Agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 400 tūkst. litų paramos projekto „Pieno perdirbimo įmonės modernizavimas“ įgyvendinimui. Per 2014 metus projektas buvo įgyvendintas.

21 Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, 2014 m. gruodžio 31 d. apskaičiuoti taikant 15% tarifą (2013 m. gruodžio 31 d.: 15%), yra priskiriami šiems straipsniams:

	Turtas		**Įsipareigojimai**		**Grynoji vertė**	
Tūkst. litų	2014.12.31	2013.12.31	2014.12.31	2013.12.31	2014.12.31	2013.12.31
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	-	5,370	4,176	5,370	4,176
Atostogų rezervas	-234	-206	-	-	-234	-206
Atsargos	-320	-2	-	-	-320	-2
Vyriausybės dotacijos	-598	-516	-	-	-598	-516
Kitos sukauptos sumos	-	-	-	-	-	-
Perkeltinas mokestinis nuostolis	-689	-394	-	-	-690	-394
Atidėtasis mokestis (turtas)/įsipareigojimai	-1,841	-1,118	5,370	4,176	3,528	3,058

Mokestiniai nuostoliai gali būti perkeliami į ateinančius laikotarpius neribotai, jei Bendrovės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas yra nutraukiamas, jei Bendrovė keičia savo veiklą, dėl kurios minėti nuostoliai atsirado, išskyrus atvejus, kai veikla nėra tęsiama dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Bendrovės. Pagal Pelno mokesčio įstatymą 30 str. 4 dalies nuostatas apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį, mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotai, tik mokestinių nuostolių suma negalės būti didesnė kaip 70% mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.

Pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitytas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo sumažėjimas sudarė 162 tūkst. litų.

Finansinių ataskaitų pastabos

22 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Tūkst.litų	Pastaba	2014.12.31	2013.12.31
Mokėtinos prekybos sumos		27,614	30,715
Mokėtinos prekybos sumos susijusioms šalims	26	4,477	1,515
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		3,222	2,809
Gauti išankstiniai apmokėjimai		323	369
Mokėtini dividendai		371	-
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos		78	164
		36,085	35,572

Bendrovės valiutų ir likvidumo rizikos, susijusios su prekybos ir kitomis mokėtinomis sumomis, yra atskleistos 27 pastaboje

23 Išvestinės finansinės priemonės

Tūkst.litų	2014.12.31	2013.12.31
Palūkanų normos apsikeitimo sandoris, skirtas apsidraudimui nuo pinigų srautų pasikeitimo (ilgalaikė dalis)	1,294	1,207
Palūkanų normos apsikeitimo sandoris, skirtas apsidraudimui nuo pinigų srautų pasikeitimo (trumpalaikė dalis)	378	358
	1,672	**1,565**

Išvestinės priemonės apskaitomos tikrąja verte. Bendrovė 2014 metų gruodžio 31 d. turi sudariusi 3 palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku, kurių pradinės paskolų sumos buvo 1,830 tūkst. EUR, 3,900 tūkst. EUR bei 2,317 tūkst. EUR. Paskoloms buvo taikoma kintama palūkanų norma lygi 3 bei 6 mėn. EURIBOR+ marža. Bendrovė susiduria su pinigų srautų, susijusių su prognozuojamų palūkanų įmokų, 3 bei 6 mėn. EURIBOR (orientacinė palūkanų norma) pokyčiais, kintamumu. Todėl Bendrovė sudarė palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku ir nustatė pastovias palūkanų normas minėtoms paskoloms sekančiai:

- 1,830 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 3 mėn.
- 3,900 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 6 mėn.
- 2,317 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 3 mėn.

Minėtos pinigų srautų apsidraudimo priemonės buvo įvertintos kaip veiksmingos.

Įmonės likvidumo rizika, susijusi su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, atskleista 27 pastaboje.

Finansinių ataskaitų pastabos

24 Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Reikšmingi sutartiniai įsipareigojimai 2014 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst. litų	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	296	2,006
Žaliavų pirkimas	13,577	13,874
	13,873	15,880

2014 m. gruodžio 31 d. banko paskoloms apdrausti buvo įkeistas toks turtas (19 pastaba):

- Esamos ir būsimos įplaukos į atskirų bankų sąskaitas;
- Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurių balansinė vertė 52,660 tūkst. litų;
- Atsargos, kurių likutinė vertė iki 16,5 mln. Litų;
- Gautinos sumos iš vieno prekybos tinklo;
- Nuomojamos žemės iš valstybės nuomos teisės;
- 49,84 proc. nuosavybės teise priklausančių AB Kelmės pieninė akcijų;
- Laidavimas už AB Kelmės pieninės paskolą iš banko, kurios suma 5,921 tūkst. Litų (paskolos likutis 2014 m. gruodzio 31 d);
- Laidavimas už AB Modest paskolas iš banko. Laidavimo suma 8,974 tūkst. Litų (paskolos likutis 2014 m. gruodzio 31 d).

Už laikotarpį nuo 2010 iki 2014 metų Valstybinė mokesčių inspekcija nėra atlikusi Bendrovės pilno mokestinio patikrinimo. Pagal galiojančius įstatymus VMI gali bet kuriuo metu patikrinti Bendrovės apskaitos registrus ir įrašus už 5 metus, einančius prieš ataskaitinį mokestinį laikotarpį, bei gali apskaičiuoti papildomus mokesčius ir sankcijas. Bendrovės vadovybei nėra žinoma apie jokias aplinkybes, dėl kurių Bendrovei galėtų būti apskaičiuoti papildomi reikšmingi mokesčių įsipareigojimai.

Tūkst. litų	**2014**	**2013**
25 Personalo sąnaudos		
Personalo sąnaudos yra įtrauktos:		
Atsargų/ pardavimo savikaina	12,920	11,519
Pardavimo sąnaudas	1,889	1,605
Administracines sąnaudas	3,464	3,135
Kitos veiklos sąnaudos	591	271
	18,864	16,530

Atsargų savikaina yra apskaitoma pardavimų savikainoje, kai atsargos yra parduotos.

Į personalo sąnaudas yra įtrauktos Bendrovės mokamos socialinio draudimo įmokos, sudarančios 30.98% nuo apskaičiuoto nominalaus atlyginimo.

Per 2014 m. personalo sąnaudų buvo subsidijuojama 55 tūkst. litų suma. (2013 m. 74 tūkst litų suma).

Personalo sąnaudas sudaro 1,267 tūkst. litų išmokos Bendrovės vadovybei, įskaitant socialinį draudimą (2013 m.: 1,172 tūkst. litų).

Finansinių ataskaitų pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės susijusios šalys ir sandoriai (pateikiami tūkst. Litų) su jomis 2014 m. ir 2013 m. buvo šie:
AB „Kelmės pieninė“ (dukterinė įmonė);
AB „Modest“ (dukterinė įmonė);
AB „Pieno logistika“ (dukterinė įmonė);
UKB „Šilgaliai“ (pagrindinis Bendrovės akininkas yra ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas).

	2014	2013
Mokėtinos sumos		
Paskolos		
Paskola mokėtina AB “Kelmės Pieninė”	2,600	2,600
Paskola mokėtina AB “Modest”	1,693	3,048
	4,293	5,648
Prekybos mokėtinos sumos		
AB “Kelmės pieninė”	4,453	1,515
AB “Modest”	-	-
ŪKB “Šilgaliai”	24	-
	4,477	1,515
	8,770	**7,163**
Gautinos sumos		
Išankstiniai apmokėjimai		
ŪKB “Šilgaliai” (ilgalaikės gautinos sumos)	739	842
ŪKB “Šilgaliai” (trumpalaikės gautinos sumos)	463	485
	1,202	1,327
Prekybos gautinos sumos		
AB "Modest”	4,903	996
AB “Pieno Logistika“	1	-
	4,904	996
Suteiktos paskolos, įskaitant priskaičiuotas palūkanas ir administravimo mokestį		
ŪKB “Šilgaliai” (ilgalaikė ir trumpalaikė dalys)	837	939
AB Pieno Logistika	86	-
	923	939
	7,029	**3,262**

Finansinių ataskaitų pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Palūkanų pajamos

ŪKB “Šilgaliai”	23	33
AB “Pieno Logistika“	3	-
	26	**33**

Palūkanų sąnaudos

AB “Kelmės pieninė”	156	156
AB “Modest”	51	79
	207	**235**

Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pardavimai		
AB “Kelmės pieninė”	41,522	37,945
AB “Modest”	25,498	17,065
AB “Pieno Logistika“	2	-
ŪKB “Šilgaliai”	61	43
	67,083	**55,053**

Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pirkimas iš		
AB “Kelmės pieninė”	84,599	88,054
AB “Modest”	32,746	25,877
AB “Pieno Logistika“	-	-
ŪKB “Šilgaliai”	2,515	2,489
	119,860	**116,420**

ŪKB “Šilgaliai” yra pieno tiekėjas.

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės datą buvo tokia:

Tūkst. litų		Likutinė vertė	
	Pastaba	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Ilgalaikės gautinos sumos	13	1,456	1,623
Prekybos ir kitos gautinos sumos	15	24,639	22,878
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17	280	219
		26,375	24,720

Finansinės būklės ataskaitos datą didžiausia kredito rizika, susijusi su gautinomis prekybos ir paskolų sumomis, pagal geografines zonas buvo tokia:

	Likutinė vertė	
	2014.12.31	**2013.12.31**
Lietuva	13,404	10,305
Vokietija	3,615	2,012
Estija	2,214	391
Lenkija	1,710	3,288
Saudo Arabija	1,334	-
Latvija	1,073	4,476
Portugalija	357	1,234
Rusija	3	182
Kita	917	989
	24,627	**22,877**

2014 m. gruodžio 31 d. reikšminga kredito rizikos koncentracija yra susijusi su trimis pirkėjais, kurių įsiskolinimas sudaro 40 % gautinų prekybos sumų.

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė formuoja atidėjimą vertės sumažėjimo nuostoliams, kuris atspindi jos patirtų nuostolių, susijusių su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, įvertinimą. Minėtą atidėjimą sudaro specifiniai nuostoliai, susiję su atskiromis reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis.

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai (tęsinys)

Prekybos ir kitų gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų bei ilgalaikių gautinų sumų senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma 2014 m. gruodžio 31 d.	Vertės sumažėjimas 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendra suma 2013 m. gruodžio 31 d.	Vertės sumažėjimas 2013 m. gruodžio 31 d.
Susijusios šalys:				
Neuždelstos	6,557	-	2,823	-
Uždelstos 0-30 dienų	2	-	2	-
Uždelstos 31-60 dienų	2	-	3	-
Daugiau nei 60 dienų	468	-	434	-
	7,029	**-**	**3,262**	**-**
Kitos šalys:				
Neuždelstos	18,169		20,578	-
Uždelstos 0-30 dienų	5,336		5,402	-
Uždelstos 31-60 dienų	170		122	-
Daugiau nei 60 dienų*	427	-393	506	-278
	24,102	**-393**	**26,608**	**-278**
	31,131	**-393**	**29,870**	**-278**

Atidėjimo vertės sumažėjimo nuostoliams, susijusiems su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, judėjimas per metus gali būti pateiktas taip:

Tūkst. Litų	Likutinė vertė	
	2014	**2013**
Likutis sausio 1 d.	-278	-278
Apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai	-220	-25
Beviltiškų skolų nurašymas	27	25
Atstatyti vertės sumažėjimo nuostoliai	78	-
Likutis gruodžio 31 d.	-393	-278

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika

Žemiau yra pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, terminai:

2014 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Bankų paskolos	34,962	(38,117)	(12,831)	(5,335)	(8,686)	(11,265)	-
AB Kelmės pieninė paskola	2,600	(3,302)	(78)	(78)	(156)	(2,990)	-
AB „Modest“ paskola	1,693	(1,763)	(712)	(698)	(353)	-	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	1,078	(1,174)	(228)	(207)	(369)	(370)	-
Faktoringas	1,594	(1,659)	(1,659)	-	-	-	
Išvestinės finansinės priemonės	1,672	(1,672)	(243)	(243)	(845)	(341)	-
Mokėtinos prekybos sumos	32,091	(32,091)	(32,091)	-	-	-	-
	75,690	(79,778)	(47,842)	(6,561)	(10,409)	(14,966)	-

Nesitikima, kad terminų analizėje pateikti pinigų srautai galėtų atsirasti žymiai anksčiau arba kad jų sumos reikšmingai skirsis. 2014 metais Bendrovė ketina derėtis su bankais dėl kredito linijos pratęsimo. Bendrovė taip pat tikisi uždirbti pakankamą pinigų srautą, reikalingą trumpalaikiams įsiskolinimams padengti, iš pagrindinės veiklos.

2013 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Bankų paskolos	37,620	(40,812)	(12,599)	(4,821)	(10,918)	(12,474)	
AB „Kelmės pieninė“ paskola	2,600	(3,302)	(78)	(78)	(156)	(2,990)	-
AB „Modest“ paskola	3,048	(3,222)	(733)	(721)	(1,417)	(351)	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	884	(942)	(237)	(142)	(253)	(310)	
Faktoringas	666	(687)	(687)	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	1,565	(1,565)	(215)	(215)	(359)	(776)	-
Mokėtinos prekybos sumos	32,230	(32,230)	(32,230)	-	-	-	-
	78,613	(82,760)	(46,779)	(5,977)	(13,103)	(16,901)	-

Apskaičiuotų grynųjų pinigų srautų diskontui buvo taikytos tokios palūkanų normos:

	2014	2013
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	2.3% - 6%	2.3% - 6%

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Valiutos rizika

Valiutos rizika (išreikšta tūkst. litų), taikant 2014 m. gruodžio 31 d. galiojusius valiutos keitimo kursus, buvo tokia:

	2014 m. gruodžio 31 d.			2013 m. gruodžio 31 d.		
	LTL	EUR	USD	LTL	EUR	USD
Ilgalaikės gautinos sumos	1,456	-	-	1,623	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	13,416	11,223	-	9,882	12,996	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	240	39	1	203	16	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(7,279)	(34,648)	-	(7,273)	(37,545)	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	(1,672)	-	-	(1,565)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(26,002)	(6,089)	-	(22,241)	(9,989)	-
Rizika grynąja verte	(18,169)	(31,147)	1	(17,806)	(36,087)	-

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu:

	Vidurkis	
	2014	2013
EUR	3.4528	3.4528
USD	2.5901	-
LVL	-	4.9228

Valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu, taikyti gruodžio 31 d.:

	2014	2013
EUR	3.4528	3.4528
USD	2.8387	
LVL	-	4.9184

Jautrumo valiutų kursų pokyčiams analizė

Bendrovės funkcinė valiuta yra Litas (LTL). Kadangi lito ir euro santykis yra fiksuotas 3.4528 litai už eurą, valiutos kursų rizika, su kuria susiduria Bendrovė, yra susijusi su pirkimais ir pardavimais, išreikštais kitomis valiutomis nei eurai. 2014 metais didžiąją dalį sandorių Bendrovė vykdė litais ir eurais, todėl nesusidūrė su reikšminga valiutų kursų rizika.

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR/LIBOR + marža. Bendrovė yra sudariusi 3 palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo žymių palūkanų normų svyravimų. Apsikeitimo sandorių tikroji vertė, kuri sudaro 1,672 tūkst. litų (2013 metais 1,565 tūkst.) yra apskaityta išvestinių finansinių priemonių straipsnyje.

Ataskaitų datą Bendrovės turimoms finansinėms priemonėms buvo taikomos tokios palūkanų normos:

Tūkst. Litų	Likutinė vertė	
	2014.12.31	**2013.12.31**
Finansinės priemonės su fiksuota palūkanų norma		
AB Kelmės pieninė paskola	(2,600)	(2,600)
AB Pieno Logistika	86	-
Ilgalaikė suteiktų paskolų dalis	351	426
Trumpalaikė suteiktų paskolų	-	43
	(2,163)	(2,131)

Pagal sutartis paskolai iš AB Kelmės pieninė yra nustatyta fiksuota palūkanų norma. Tokiu būdu, palūkanų normos pokyčiai ataskaitų datą neturėtų įtakos pelnui ar nuostoliams.

Tūkst. Litų	Likutinė vertė	
	2014.12.31	**2013.12.31**
Finansinės priemonės su kintama palūkanų norma		
Bankų paskolos	(36,556)	(38,286)
AB „Modest“ paskola	(1,693)	(3,048)
Finansinio lizingo įsipareigojimai	(1,078)	(884)
	(39,327)	(42,218)
	(41,490)	**(44,349)**

Pagal sutartis, paskoloms yra taikoma kintama palūkanų norma, kuri lygi EURIBOR/LIBOR + marža.

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų atskaitomybės datą padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė už 2014 metus.

Įtaka tūkst. litų	Pelnas (nuostoliai)	
	100 bp Padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2014 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(415)	415
2013 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(443)	443

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Finansiniai įsipareigojimai bankams ir lizingo Bendrovėms yra susiję su kintama palūkanų norma, todėl apskaitinė vertė yra apytiksliai lygi tikrajai vertei.

Tikrųjų verčių nustatymo hierarchija

Toliau lentelėje pateiktos finansinės priemonės, apskaitytos tikrąja verte, pagal jų vertinimo metodą. Tiesiogiai stebimi rinkoje duomenys atspindi rinkos informaciją, surinktą iš nepriklausomų šaltinių; tiesiogiai rinkoje nestebimi duomenys atspindi Bendrovės vadovybės vertinimą apie rinką. Šie du įvestinių duomenų tipai lemia tokią tikrųjų verčių nustatymo hierarchiją:

- Pirmasis lygis – identiško Bendrovės turimam turto ir įsipareigojimų kotiruojamos kainos (nekoreguotos) stebimos aktyvioje rinkoje. Šio lygio vertinimas naudojamas listinguojamiems nuosavybės vertybiniams popieriams bei skolos vertybiniams popieriams, kotiruojamiems biržoje (pvz. Lietuvos vertybinių popierių birža, Londono vertybinių popierių birža, Frankfurto vertybinių popierių birža).
- Antrasis lygis – duomenys, kurie nėra kotiruojamos kainos, įtrauktos į pirmojo lygio vertinimą. Šie duomenys arba yra tiesiogiai stebimi rinkoje, arba netiesiogiai (t.y. išvestiniai duomenys).
- Trečiasis lygis – duomenys nėra paremti tiesiogiai rinkoje stebima informacija. Bendrovė vertina turimą turtą ir įsipareigojimus remdamasi trečio lygio tikrosios vertės nustatymo principais, kuomet nustatomas laukiamas diskontuotas grynasis pinigų srautas. Taikomos diskonto normos remiasi turto finansavimo kaštais.

2014 gruodžio 31 d. Tūkst. litų	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Investicijos į dukterines įmones			36,978	36,978
Ilgalaikės gautinos sumos	-	-	1,456	1,456
Prekybos ir kitos gautinos sumos	-	-	27,666	27,666
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	280	-	-	280
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	-	(41,927)	-	(41,927)
Išvestinės finansinės priemonės	-	(1,672)	-	(1,672)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	-	(36,085)	(36,085)
	280	(43,599)	(6,963)	(50,282)

2013 gruodžio 31 d. Tūkst. litų	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Investicijos į dukterines įmones			36,952	36,952
Ilgalaikės gautinos sumos	-	-	1,623	1,623
Prekybos ir kitos gautinos sumos	-	-	26,091	26,091
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	219	-	-	219
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	-	(44,818)	-	(44,818)
Išvestinės finansinės priemonės	-	(1,565)		(1,565)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	-	(35,572)	(35,572)
	219	(46,383)	29,094	(17,070)

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Kainos rizika

Pieno ir pieno produktų kainos svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Bendrovė stengiasi sumažinti tokių svyravimų neigiamą įtaką diversifikuodama gamybą bei siekdama masto ekonomijos.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika numato palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis, tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas, palaikomas veiklos plėtojimas ateityje taip pat kad atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalą sudaro nuosavas kapitalas, priklausantis jo savininkams.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekiama esant didesniam skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Bendrovė valdo kapitalo struktūrą bei jį koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė yra įsipareigojusi išlaikyti nuosavą kapitalą iki 50% nuo akcinio kapitalo, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas.

28 Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė yra vertė, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį pagrindinėje (arba palankiausioje) rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar ši kaina tiesiogiai stebima, ar nustatoma taikant vertinimo metodiką.

Nustatydama finansinių priemonių tikrąją vertę, Bendrovė naudoja tokius metodus ir prielaidas:

Grynieji pinigai

Tai piniginės lėšos, kurių vertė yra jų tikroji vertė.

Gautinos sumos ir terminuoti indėliai

Prekybos ir kitų gautinų sumų bei terminuotų indėlių tikroji vertė yra apskaičiuota būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant palūkanų rinkos normą, esančią ataskaitų parengimo dieną, dabartinė vertė. Trumpesnio nei šešių mėnesių laikotarpio prekybos ir kitų gautinų sumų, kurioms nenustatyta palūkanų norma, tikroji vertė laikoma apytikriai lygia jų nominaliai vertei pirminio pripažinimo metu, o vėliau – balansinei vertei, nes diskontavimo poveikis yra nereikšmingas. Tikroji vertė nustatoma atskleidimo tikslais.

Finansiniai įsipareigojimai

Tikroji vertė, nustatoma atskleidimo tikslais, skaičiuojama remiantis būsimųjų pagrindinės dalies ir palūkanų normų pinigų srautų, diskontuotų taikant palūkanų rinkos normą ataskaitų parengimo dieną, dabartine verte. Finansinės nuomos rinkos palūkanų norma nustatoma pagal panašias nuomos sutartis. Trumpesnio laikotarpio finansinių įsipareigojimų, kuriems nenustatyta palūkanų norma, tikroji vertė laikoma apytikriai lygia jų nominaliai vertei pirminio pripažinimo metu, o vėliau – balansinei vertei, nes diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.

Bendrovė neturi finansinio turto ir įsipareigojimų, apskaitomų tikrąja verte.

Finansinių ataskaitų pastabos

28 Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

Finansinės priemonės, neapskaitomos tikrąja verte

Pagrindiniai Bendrovės finansiniai instrumentai, neapskaityti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, prekybos ir kitos mokėtinos sumos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolinimosi lėšos. Bendrovė vadovybės nuomone, šių finansinių instrumentų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes skolinimosi sąnaudos yra susietos su tarpbankine skolinimosi palūkanų norma VILIBOR ir EURIBOR, o kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra trumpalaikiai, todėl jų tikrosios vertės svyravimas nėra reikšmingas.

Finansinės priemonės, apskaitomos tikrąja verte

Finansines priemones, apskaitytas tikrąja verte 2014 m. gruodžio 31 d., sudaro išvestinės priemonės.

29 Įvykiai po finansinių ataskaitų sudarymo datos

AB Vilkyškių pieninei 2012 m. balandžio mėn. Nordea Bank AB suteikė 6,450 tūkst. lt. sąskaitos kredito perviršio limitą, kurio paskirtis - apyvartinių lėšų finansavimas. Galutinis terminas 2015 kovo 31 d. Ataskaitų pateikimo dienai Bendrovė yra susitarusi su Banku dėl sąskaitos kredito perviršio sutarties pratęsimo iki 2016 m. kovo 31 d., pratęsimas pasirašytas 2015 m. kovo 30 d..

2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikai prisijungus prie euro zonos Lietuvos nacionalinė valiuta litas buvo pakeista euru. Atsižvelgdama į tai, AB „Vilkyškių pieninė“ nuo 2015 m. sausio 1 d. savo finansinę apskaitą vykdo eurais. Kitų metų finansinės ataskaitos taip pat bus rengiamos ir pateikiamos eurais. Būsimų laikotarpių palyginamoji informacija bus perskaičiuojama į eurus naudojant oficialų valiutos keitimo kursą, t. y. 3,4528 lito už 1 eurą.

Reikšmingų įvykių po ataskaitų sudarymo datos, kurie galėtų reikšmingai įtakoti finansines ataskaitas, už metus pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d., nebuvo.

AB Vilkyškių pieninės metinis pranešimas už 2014 metus

AB Vilkyškių pieninės generalinio direktoriaus G. Bertašiaus žodis investuotojams

2014 metai pareikalavo nemažų iššūkių, ir visų pirma jie susiję su pasikeitusia situacija eksporto rinkose. Draudimas eksportuoti į Rusijos rinką palietė ne visus produktus, tačiau rublio smukimo pasekmės lėmė ženklų Rusijos vartotojų perkamosios galios kritimą ir tai, be abejo, įtakojo eksportuojamų į Rusiją prekių paklausą. Be abejonės, situacija buvo gana įtempta parduodant pieno produktus ir Lietuvos bei Baltijos šalyse dėl padidėjusios konkurencijos ne tik tarp vietinių gamintojų, bet ir su padidėjusia importinių prekių pasiūla. 2014 m. įmonių grupės pajamos sudarė 379 mln.Lt ir tai yra 4% daugiau nei 2013 m. Ženkliai kritusios pieno produktų kainos pasaulinėje rinkoje, sumažėjusi paklausa ir Rusijos Federacijos embargas lėmė vos 4% apyvartos augimą, nors produkcijos kiekiai buvo parduoti didesni. Tai taip pat įtakojo mažesnį grynąjį pelną – 2014 m. grynasis pelnas 11 mln.Lt ir tai 15% mažiau nei 2013 m..

Mūsų pasirinkta strategija investuoti į novatoriškų produktų kūrimą bei prekės ženklą duoda vaisių – ženkliai išaugo glaistytų varškės sūrelių, valgomų bei geriamų jogurtų bei kitų produktų su pridėtine verte kategorijų pardavimai. 2014 metais pristatėme itin sėkmingų ir originalių naujienų: pavasarį rinkoje pasirodė nauja gurmaniško skonio lydytų sūrių linija. Rudenį pristatėme naują prekinio ženklo „Murr“ jogurto desertų liniją su baltaisiais skrudintais grikiais.

Mūsų pastangos užmegzti santykius su įvairių kitų užsienio šalių atstovais buvo ypač aktyvios. 2014 metais Vilkyškių pieninė pripažinta Metų eksportuotoja. Įmonių grupės atstovai dalyvavo parodoje Gulfood 2014 Dubajuje, kurios metu užmegzti ryšiai su potencialiais pirkėjais. Sėkmingas dalyvavimas didžiausioje pasaulinėje maisto prekių parodoje Paryžiuje SIAL 2014, kurioje mūsų inovacijos – lydyti sūriai bei naujasis kefyras on-the-go pakuotėje pelnė SIAL INNOVATION 2014 apdovanojimą. Įmonės atstovai taip pat užmezgė prekybinius santykius lankydamiesi Japonijoje.

Svarbių darbų ir investicinių projektų taip pat nuveikta nemažai. AB „Vilkyškių pieninė“ įrengta nauja moderni sūrių pjaustymo riekelėmis įranga, pradėta sūrių sūdymo baseino rekonstrukcija. Pabaigtas AB „Vilkyškių pieninė“ investicinis projektas „Pieno perdirbimo įmonės modernizavimas“, kurio metu įsigytos pieno produktų talpos ir sūrių pjaustymo įrengimas. Šiam projektui skirta 0.4 mln.Lt ES fondų parama.
AB „Kelmės pieninė pabaigtas investicinis projektas „Investicijos į pieno perdirbimo veiklą“, kurios metu įsigyta moderni jogurtų fasavimo įranga. Šiam projektui taip pat skirta 0.4 mln.Lt ES fondų parama. Taip pat Kelmės pieninėje rekonstruota kompresorinė. AB „Modest“ rekonstruota katilinė bei pastatytas išrūgų sutirštinimo cechas.

Nors 2014 metai buvo sudėtingi, savo lankstumo ir aktyvumo dėka pasiekėme džiuginančių pergalių. Sieksime laikytis nusibrėžtos strategijos ir toliau – ypač tai atsispindės pastangose sparčiai vystyti užsimezgusius kontaktus naujose eksporto rinkose, tačiau ir Lietuvos bei Baltijos šalių rinkose ketiname toliau stiprinti savo pozicijas. 2015 metais investuosime į naujas technologijas, taip pat sieksime efektyviai išnaudoti ES fondų paramą. Ir be abejonės, pristatysime rinkai nemažai naujų inovatyvių produktų, kurie leis ir toliau plėsti lojalių klientų ratą tiek Lietuvoje, tiek užsienio šalyse.

Pagarbiai,

Gintaras Bertašius

I. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Pranešimas parengtas už 2014 metus.

2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas	AB Vilkyškių pieninė (toliau – Bendrovė arba Emitentas)
Teisinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. gegužės 18 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Perregistravimo data ir vieta	2005 m. gruodžio 30 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Būstinės adresas	P.Lukošaičio g. 14, Vilkyškiai, LT-99254, Pagėgių savivaldybė
Registracijos Nr.	060018
Įmonių rejestro kodas	277160980
Telefonas	8 441 55330
Faksas	8 441 55242
Elektroninis paštas	info@vilkyskiu.lt
Interneto svetainės adresas	http://www.vilkyskiu.lt

3. Pagrindinės veiklos pobūdis

Pagrindinė AB Vilkyškių pieninės veikla – fermentinių sūrių, grietinėlės, išrūgų produktų gamyba ir pardavimas.

Pieninių veikla ir sūrių gamyba (EVRK 10.51)

Bendrovė turi tris dukterines įmones AB „Modest“, AB Kelmės pieninė ir AB „Pieno logistika“.

AB „Modest“ gamina fermentinį sūrį Mozzarella, pelėsinį sūrį, bei kitus sūrio produktus. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 99.7% balso teisę suteikiančių AB „Modest“ akcijų.

AB Kelmės pieninė specializuojasi šviežių pieno produktų gamyboje. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 100% balso teisę suteikiančių AB Kelmės pieninė akcijų.

AB „Pieno logistika“ pagrindinė veikla - pastatų nuoma. AB Vilkyškių pieninei nuosavybės teise priklauso 56.1% balso teisę suteikiančių AB „Pieno logistika“ akcijų.

4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB Vilkyškių pieninė yra sudariusi aptarnavimo sutartį su UAB FMĮ “Orion Securities” (A. Tumėno g. 4, B korp., LT-01109, Vilnius) dėl AB Vilkyškių pieninės akcininkų apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų tvarkymo.

5. Prekyba emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Vertybinių popierių pavadinimas – AB Vilkyškių pieninės paprastosios vardinės akcijos. Į prekybą įtrauktų vertybinių popierių skaičius – 11,943,000 vnt. Vienos akcijos nominali vertė – 1.00 Lt.

Bendrovės išleisti vertybiniai popieriai yra įtraukti į AB NASDAQ OMX Vilnius Oficialųjį sąrašą. Vertybinių popierių ISIN kodas - LT0000127508, simbolis – VLP1L.

Bendrovės akcijos įtrauktos į prekybos sąrašą nuo 2006 m. gegužės 17 d.

II. VEIKLOS APŽVALGA

Vilkyškių pieninė gamina daug gardžių, originalių receptūrų pieno produktų, daugelio jų kokybė ir skonio ypatybės įvertintos tarptautinėse parodose. Didžiuojamės, kad mūsų pieninė tęsia ilgą ir garbingą sūrių gaminimo istoriją turinčias tradicijas, susikūrusias itin gražiame Lietuvos regione, įstabios gamtos apsupty. Nemuno užliejamų pievų sodrumas mus įkvepia kurti ir dalytis gamtos dosnumu.

Mūsų misija – suteikti žmonėms gurmanišką pasitenkinimą vartojant pieno produktus.

Vertybės

Kokybė – gaminame kokybiškus pieno produktus ir laikomės aukščiausių standartų.

Inovacijos – mes nuolat džiuginame vartotojus naujais produktais, suteikiame galimybę patirti naujų skonio pojūčių. Nuolat investuojame į naujas technologijas ir gausiname produktų asortimentą. Mums įdomu kurti ir dalytis tuo, ką sukuriame – juk taip gimsta naujos tradicijos.

Kompetencija – kompetentingų meistrų rankose pieno gaminiai virsta išskirtiniais ir originaliais aukščiausios kokybės produktais.

Sąžiningumas – mes esame atviri ir patikimi. Mums be galo svarbus mūsų vartotojų pasitikėjimas ir pagarba. Mūsų veiklos pagrindas – laiko patikrinti santykiai su verslo partneriais ir darbuotojų profesionalumas.

6. Emitento veiklos teisiniai pagrindai

AB Vilkyškių pieninė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

7. Trumpa emitento istorija

Vilkyškių pieninės istorija iš naujo prasidėjo 1993 m., kuomet 1934 metais statytos pieninės patalpose buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė. Senojoje pieninėje gamyba vyko iki 1985 m. Pieninės uždarymo laikotarpiu visi įrengimai buvo iškomplektuoti. Pastatai buvo privatizuoti, o pieninės savininkai pirmuosius įrengimus atgabeno iš Rytų Vokietijos, kur tuo metu vyko pieno pramonės restruktūrizacija.

Pradinio kapitalo sukaupta nebuvo, įmonė startavo savininkams įsigijus pastatus. Reikalingos apyvartinės lėšos buvo skolinamos iš bankų.

Svarbiausi įvykiai Emitento istorijoje

1993 – **1995** metais buvo atstatytas vandens bokštas, katilinė bei separavimo cechas, pradėtas separuoti pienas. Pradėjo veikti sūrių cechas. Jame buvo pradėtas gaminti liesas fermentinis sūris „Peptatas“, atidarytas sviesto cechas.

Vėliau įmonės vystymasis įgijo pagreitį. 1997 m. pradžios sūrių ceche buvo pradėta fermentinio „Tilžės“ tipo sūrio gamyba, 1998 m. vasarį jau buvo gaminamas „Gouda” tipo fermentinis sūris.

1997 m. į bendrovę investuota 2.87 mln. Lt., iš jų apie 0.5 mln. Lt. skirta remontui. Atnaujinta elektros pastotė, sukurtas kompiuterinis tinklas pastatyta danų BWE firmos katilinė ir olandų gamybos šaldymo kamera, kurioje galima laikyti bei sandėliuoti 400 tonų produkcijos, elektros pastotė.

1998 m. beveik 1.5 mln. Lt investuota į autotransportą, pastatus, pieno šaldytuvus, gamybos įrengimus, naują sūrių cechą, kitas pagrindines priemones.

1999- 2000 m. investuota 3.84 mln. Lt. į naujų cechų statybą, transportą ir kapitalinį remontą, 8.5 mln. Lt. į naujo sūrių gamybos cecho („TetraPakTebel“) projekto įgyvendinimą. Sumontuota nauja, pilnai kompiuterizuota ir automatizuota sūrių gamybos technologinė linija, kurios įdiegimas įmonei suteikė galimybę gaminti vakarietiškus standartus atitinkančius produktus ir eksportuoti juos į Europos Sąjungą.

Tais pačiais metais bendrovė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją.

2001 m. įmonė įsigijo Tauragės cechą iš AB „Pieno žvaigždės” Mažeikių filialo. Jis buvo statytas 1965 m. kaip sūrinė ir atitinka visus jai keliamus reikalavimus. Nuo 2007 m. į Tauragės cechą perkelta AB „Modest“ buveinė.

2003 m. įmonėje įdiegta apskaitos ir verslo valdymo sistema Navision.

2003 – 2004 m. papildomai buvo investuota į pieno gamybos infrastruktūrą – pastatyti nauji pieno supirkimo punktai ir nupirktas modernus transportas pienui suvežti. 2003 metais rekonstruota šaldymo kamera. 2004 metais atlikta stogo rekonstrukcija, pastatų remontas.

2004 m. pastatyti Olandų firmos „NewWaterTechnology” kompanijos nuotekų valymo įrengimai, atitinkantys ES reikalavimus. Tais pačiais metais investuota į sūrių pakavimo ir fasavimo įrenginius.

2005 m. rekonstruota Tauragės cecho katilinė, pakeičiant kuro rūšį.

2006 m. AB Vilkyškių pieninei buvo skirta 3.45 mln. Lt Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, kuri buvo panaudota projektui „ES reikalavimų įgyvendinimas bei gamybos bazės modernizavimas“.

Pirmasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas – sūrio gamybos technologijų modernizacija – baigtas 2006 metais. Modernizacijos metu buvo ženkliai išplėstas Vilkyškių pieninės cechas: įrengti du nauji sūrių gamintuvai, trys naujos presavimo eilės ir buferinė talpa, nauja sūrio technologinių linijų plovimo stotelė. Taip pat automatizuotas sūrių sūdymo cechas, jų pakrovimo ir iškrovimo iš konteinerių procesas. Užbaigus sūrinės modernizaciją, išaugo ir maksimalūs įmonės gamybos pajėgumai – nuo 10 iki 14 tūkst. tonų sūrio per metus.

Antrasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas - 2007 m. birželį pradėjęs veikti modernus Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cechas. Bendra išrūgų perdirbimo cecho vertė – daugiau kaip 8 milijonai litų. Investicijos leido dar labiau padidinti gamybos efektyvumą, produkcijos kokybės kontrolę ir veiksmingai sumažinti atliekas. Iki šiol įmonė pati išrūgų neperdirbdavo. Naujasis išrūgų perdirbimo cechas beveik visiškai automatizuotas, jame dirba tik du žmonės.

Nuo 2006 m. gegužės 17 d. 9,353,000 paprastosios vardinės AB Vilkyškių pieninės akcijos kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Einamajame prekybos sąraše. Nuo 2008 01 01 kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Oficialiajame sąraše.

2006 m. sausio mėnesį Emitentas įsigijo 80.25 procentų AB „Modest“ akcijų. Pagal Konkurencijos tarybos sprendimą Emitentas turi teisę įsigyti iki 100 procentų AB „Modest” akcijų. Šiuo metu AB Vilkyškių pieninė valdo 99.7% AB „Modest“ akcijų. 2009 m. AB „Modest“ įstatinis kapitalas padidintas nuo 128,408 Lt iki 617,118 Lt. išleidžiant 488,710 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, o 2010 metais įstatinis kapitalas padidintas AB „Vilkyškių pieninė“ piniginiu įnašu nuo 617,118 LTL iki 5,617,118 LTL.

2008 m. balandžio mėn. AB Vilkyškių pieninė įsigijo AB Kelmės pieninę ir perėmė nuosavybės teisę į 99.09% įmonės akcijų. Šiuo metu AB Vilkyškių pieninė valdo 100% AB Kelmės pieninės akcijų. Nuo Kelmės pieninės įsigijimo AB Vilkyškių pieninės grupė tapo ne tik sūrių, bet ir šviežių pieno produktų gamintoja.

2009 m. pasirašyta paramos sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir

pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“. Viso investicinio projekto vertė – 33 mln. Lt.

2010 m. AB Vilkyškių pieninėje įkurti atskiri marketingo ir kokybės skyriai.

Pagrindinės investicijos – į šaldymo įrangą, sūrių pjaustymo ir pakavimo liniją, pradėtas sandėlio valdymo sistemos Equinox diegimo projektas.

2011 m. investuota 1.8 mln. litų į naują šaldymo – sandėliavimo įrangą, 0.8 mln. litų į nuotekų valymo ir įrengimų plovimo išplėtimą.

2012 m. sumontuota nauja sūrių gamybos linija (vertė 16 mln. Lt.), kuri padidino sūrių gamybos pajėgumus 30 procentų, įdiegta pakavimo - plastikoutavimo linija (vertė 9.5 mln. Lt). Nuo 2003 m. gaminamas plastikoutuotas sūris „Prussia“ nuo šiol gaminamas naudojant moderniausią įrangą.

Užbaigtas 2007-2013 m. investicinis projektas „Pieno perdirbimo konkurencingumo didinimas“. Projekto vertė 33 mln. Lt, iš jų 6.6 mln. Lt sudarė parama iš ES struktūrinių fondų. 2010 m. bendrovė gavo 0.8 mln. Lt, 2012 m. – 5.4 mln. Lt paramos.

2013 metais investuota 3.6 mln. litų į pienovežių plovyklos, garažo, sandėlio, dirbtuvių su buitinėmis ir pagalbinėmis patalpomis, administracijos kabinetais, inžinerinių tinklų, aikštelių ir privažiavimo pastatą. Taip pat praplėstas išrūgų perdirbimo cechas. Po investicijos, kuri sudarė apie 5.3 mln. litų, produkto apdirbama iki 600 tonų per parą. Metų pabaigoje įgyvendintas ir išrūgų ultrafiltracijos projektas. Tai nauja technologija, skaidanti išrūgas į sudedamąsias dalis. Šio proceso rezultatas - nauji pelningi produktai, didinantys įmonės konkurencingumą rinkoje.

8. Pagrindinės AB Vilkyškių pieninės investicijos per ataskaitinį laikotarpį

AB Vilkyškių pieninėje pradėta eksploatuoti nauja moderni sūrių pjaustymo įranga, leidžianti pjaustyti sūrius riekelėmis.

Pabaigtas AB Vilkyškių pieninės 2 mln. Lt vertės investicinis projektas "Pieno perdirbimo įmonės modernizavimas", kurio metu įsigytos pieno produktų talpos ir sūrių pjaustymo įrengimas. Šiam projektui skirta 0.4 mln. Lt ES fondų parama.

AB Vilkyškių pieninėje pradėta sūrių sūdymo baseino rekonstrukcija.

AB Vilkyškių pieninėje pradėta valymo įrengimų praplėtimas ir rekonstrukcija.

9. Patentai, licencijos

2000 m. įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją, suteikiančią galimybę produkciją eksportuoti į Europos Sąjungos šalis. Įmonėje įdiegta kokybės valdymo programa (RVASVT sistema).

2004 m. gautas sertifikatas dėl reikalavimų atitikimo ir produkcijos sertifikavimo Rusijos rinkai.

Periodiškai Vilkyškių pieninėje atliekamas gamybos auditas Rusijos Federacijos Techninio reglamento N88-ФЗ reikalavimų atitikimui.

2013 m. resertifikuota AB „Vilkyškių pieninė“ vadybos sistemos atitikimas standartui ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005. Resertifikavus standartų galiojimas pratęstas dar 3 metams.

Išskirtinį dėmesį įmonė skiria gaminamų produktų kokybei, klientų poreikių tenkinimui ir maisto saugos reikalavimams. AB Vilkyškių pieninė yra sertifikavusi Kokybės vadybos ir Maisto saugos sistemas pagal tarptautinius ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005 standartų reikalavimus. Pagal šių standartų reikalavimus yra sukurtos taisyklės, kuriomis vadovaujantis užtikrinama stabili kokybiškų ir saugių

produktų gamyba. Sistema apima visus procesus nuo žaliavos pirkimo iki išreikštų ir numanomų klientų ir vartotojų lūkesčių vertinimo nenukrypstant nuo organizacijos vykdomos politikos.

Siekiant išlaikyti aukštą produktų kokybę. Kokybės vadybos ir Maisto saugos sistemos nuolat prižiūrimos, peržiūrimos ir tobulinamos. Nuolatinė gerinimo iniciatyvų paieška ir aukščiausių maisto saugos standartų taikymas paskatino 2014 metais pradėti pasiruošimus įmonę artimiausiu metu sertifikuoti pagal griežtesnius ISO 22000:2005/FSSC 22000 sertifikavimo schemos reikalavimus. ISO 22000:2005/FSSC 22000 sertifikavimo schema yra pripažįstama Global food safety initiative (GFSI) (Visuotinės maisto saugos iniciatyva) ir prilyginama tokiems, jau anksčiau pripažintiems maisto saugos standartams, kaip BRC ar IFS.

10. Personalas

Vilkyškių pieninės vadovybės personalo politika nukreipta į visos komandos gerovę ir tobulėjimą. Siekdama suburti darnų ir motyvuotą kolektyvą, įmonėje daug dėmesio skiriama darbuotojų kvalifikacijai kelti, mokymams, darbuotojų saugai ir sveikatai bei gerų ir palankių darbo sąlygų sudarymui.

2010 m. pradžioje Vilkyškių pieninė, gavusi finansinę paramą iš Europos sąjungos lėšų, įkūrė vaikų priežiūros kambarį, vilkyškiečių vadinamą vaikų darželiu. Tėveliams už darželį mokėti visiškai nereikėjo. Nuo 2013 m., pasibaigus projekto lėšoms, šį darželį finansuoja Vilkyškių pieninė. Taigi išspręsta problema, kur darbuotojams palikti savo atžalas, kol jie darbuojasi pieninėje. Bendrovėje dirba ne vien Vilkyškių gyventojai, daug atvyksta darbuotis iš Pagėgių, Jurbarko ir Tauragės miestų ir rajonų, kurie naudojasi darbdavio teikiama paslauga – yra vežami į darbą ir iš jo.

Siekiant dar labiau skatinti darbuotojų bendravimą ir bendradarbiavimą, Bendrovėje puoselėjamos tradicijos – kasmet gražia švente pažymimas įmonės gimtadienis, organizuojamos išvykos svetur, pažymimos darbuotojų profesinės dienos, o metams baigiantis darbuotojai gali pasidžiaugti vadovybės dovanojamu kalėdiniu renginiu. Bendrovės darbuotojai kasmet kelia kvalifikaciją, dalyvaudami bendrovės finansuojamuose įvairiuose mokymuose ir kvalifikacijos tobulinimo kursuose.

Svarbus bendrovės personalo politikos uždavinys – užtikrinti darbuotojų sveikatą ir gerinti darbo sąlygas. Kiekvienais metais darbuotojai turi galimybę nemokamai pasitikrinti sveikatą, pasiskiepyti nuo gripo. Taip pat įgyvendinami projektai, skirti darbuotojų vaikų sveikatai gerinti. Bendrovės artimiausiuose planuose – įrengti darbuotojams valgyklą, nedidelį viešbutėlį, kuriame galėtų apsistoti iš kitų miestų atvykę įmonės darbuotojai.

Siekiant stiprinti darbuotojų motyvaciją, bendrovėje 2014 m. pradėtas ir šiuo metu tęsiasi Klimato ir motyvacijos darbui tyrimas. Tikslas – nustatyti bendrovės tolimesnio darbo prioritetus ir planuoti kryptingas priemones bendrovės efektyvumui didinti.

Vilkyškių pieninė šiais metais aktyviai dalyvavo projekte „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“. Jo tikslas – padėti mokiniams aktyviai pažinti įvairias užimtumo sritis, profesijų ypatumus ir karjeros galimybes, kaupti darbo patirtį, ugdytis profesinę motyvaciją bei planuoti būsimą karjerą čia, Lietuvoje, o ne svetur. Įgyvendindami šį projektą, Vilkyškių pieninėje kiekvieną mėnesį organizuojamos mokiniams profesinio informavimo ir konsultavimo sutikimai - išvykos, kurių metu jaunuoliai supažindinami su įmonės veikla, darbu ir profesijomis.

11. Aplinkosauga

Remiantis 2008/1/EB Europos parlamento ir Tarybos direktyva “Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) AB Vilkyškių pieninė yra priskiriama I priedo įreginiams, kuriems privalomas TIPK leidimas. Pirmasis TIPK leidimas gautas 2004.08.10, išdavusi institucija Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas. Pagal TIPK taisykles leidimas atnaujintas ir 2012.12.28. Įmonėje įdiegti geriausiai prienami gamybos būdai (GPGB), išteklių sąnaudos ir teršalų emisijų lygiai atitinka pasiektus Europos Sąjungoje.

AB Vilkyškių pieninės aplinkosaugos politika – siekti mažinti poveikį aplinkai, įgyvendinti taršos prevencijos priemones, užtikrinti minimalų išteklių vartojimą, atliekų generavimą, kad vykdoma veikla nekeltų nepageidaujamos įtakos orui, vandeniui, žemei. AB Vilkyškių pieninėje periodiškai atliekamas poveikio aplinkai analizė ir vertinimas.

Nustatyta tvarka parengta vandenvietės poveikio požeminiam vandeniui monitoringo programa ir vykdomi stebėjimai, taip pat pagal monitoringo programą kontroliuojamas degalinės galimas poveikis požeminiam vandeniui, vykdoma išmetamų į aplinkos orą teršalų, taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo programos.

Gamybos metu įmonėje susidariusios nuotekos valomos savuose mechaninio-biologinio valymo įrenginiuose. Per 2014 metus AB Vilkyškių pieninė išvalė 459.057 m3 nuotekų. Nuotekų valyme susidaręs dumblas atiduodamas atliekų tvarkytojams, laukų tręšimui. Nuotekų išvalymo efektyvumas 83-99 proc.

2014 m. pradėtas gamybinių nuotekų valymo įrenginių modernizavimas, siekiant pagerinti nuotekų išvalymo efektyvumą, atitinka pagrindines nacionalines strategijas ir teisės aktus, kurie liečia nuotekų tvarkymą: Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategiją, LR Vandenų įstatymą, Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, Nacionalinę darnaus vystymosi strategiją.

12. Emitento veiklos rezultatai

AB Vilkyškių pieninės pagrindiniai finansiniai rodikliai:

	2010	2011	2012	2013	2014
Pajamos (tūkst.Lt)	249,969	288,927	329,859	409,282	436,080
EBITDA (tūkst.Lt)	8,865	19,310	11,307	15,123	5,873
EBITDA marža, %	3.5	6.7	3.4	3.7	1.3
Veiklos pelnas (tūkst.Lt)	4,903	2,035	-3,486	9,427	-234
Veiklos pelno marža, %	2.0	0.7	-1.1	2.3	-0.05
Pelnas prieš mokesčius (tūkst.Lt)	3,568	13,509	4,403	22,275	6,349
Pelno prieš mokesčius marža, %	1.4	4.7	1.3	5.4	1.5
Grynasis pelnas (tūkst.Lt)	3,064	13,546	5,175	21,077	6,511
Pelno marža, %	1.2	4.7	1.6	5.1	1.5
Pelnas tenkantis vienai akcijai (litais)	0.26	1.13	0.43	1.76	0.54
Akcijų skaičius (tūkst.vnt)	11.943	11.943	11.943	11.943	11.943

2014 m. **pardavimų pajamos** buvo 436 mln. litų ir, lyginant su 2013 m. pajamomis – 409 mln. litų, padidėjo 6.6 procentais.

2014 m. **EBITDA** buvo 5.9 mln. litų ir, palyginti su 2013 m. EBITDA – 15 mln. litų, sumažėjo 2.6 karto. EBITDA marža sudarė 1.3 proc. (2013 m. – 3.7 procento).

Veiklos pelnas (EBIT) 2014 m. buvo -234 tūkst. litų, veiklos pelno marža buvo -0.05 proc. 2013 m. buvo 9,427 tūkst. litų, veiklos pelno marža – 2.3 procento.

2014 m. **grynasis pelnas**, – 6.5 mln. litų, 2013 m. grynasis pelnas – 21.1 mln. litų. Ženkliai kritusios pieno produktų kainos eksporto rinkose, sumažėjusi paklausa ir Rusijos Federacijos embargas įtakojo mažesnį grynąjį pelną.

AB Vilkyškių pieninės pagrindiniai santykiniai rodikliai:

	2010	2011	2012	2013	2014
Nuosavo kapitalo grąža (ROE), %	7.5	27.1	10.1	29.9	8.5
Turto grąža (ROA), %	3.0	11.0	3.6	12.9	3.9
Skolos koeficientas	0.61	0.59	0.64	0.57	0.54
Skolos ir nuosavybės koeficientas	1.53	1.46	1.79	1.31	1.18
Likvidumo koeficientas	0.56	0.76	0.72	0.95	0.95
Turto apyvartumas	2.43	2.35	2.30	2.51	2.60
Kapitalo ir turto santykis	0.39	0.41	0.36	0.43	0.46

2014 m. **viso turto** suma buvo 167 mln. Litų, ir tai 2.5% daugiau nei 2013 m.

2014 m. **ilgalaikis turtas** padidėjo 2.2% dėl nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimo ir sudarė 114 mln. Litų.

2014 m. **nuosavas kapitalas** – 77 mln. Litų, ir tai 9% daugiau nei 2013 m. (2013 m. nuosavas kapitalas – 70.6 mln. Litų).

2014 m. gruodžio 31 d. bendra **paskolų** suma 42 mln. Litų ir tai 6% mažiau nei 2013 m. gruodžio 31d.

AB Vilkyškių pieninės pagaminti produkcijos kiekiai, tonomis:

	2010	2011	2012	2013	2014
Fermentiniai sūriai	9,427	9,775	10,135	12,167	14,776
Grietinėlė	8,433	8,875	8,135	11,143	13,368
Išrūgų produktai	38,255	41,476	39,376	45,446	43,713

Per 2014 metus sūrio pagaminta 14,776 t sūrio ir tai 21% daugiau nei 2013 m., dėl ko ir grietinėlės 2014 m. pagaminta 20% daugiau nei 2013 m. Išrūgų produktų kiekis mažesnis, nes 2014 m. buvo gaminti kitokių rūšių išrūgų produktai.

AB Vilkyškių pieninės supirkta pieno:

	2010	2011	2012	2013	2014
Supirkta pieno, tonomis	165,104	160,275	181,280	193,469	251,772
Suma, už kurią buvo supirkta pieno, tūkst. Lt	122,480	137,084	142,538	193,677	221,502
Supirkto pieno kaina, Lt/t	741.8	855.3	786.3	1,001.1	879.8

Per 2014 m. pieno supirkta 251.8 tūkst.t ir tai 30% daugiau nei 2013 m. Supirkto pieno kaina 2014 m. sumažėjo 12% lyginant su 2013 m.

13. Pardavimai ir rinkodara

Pajamos iš pagrindinių produktų:

	2010	2011	2012	2013	2014
Fermentiniai sūriai	100,538	128,436	142,732	176,107	183,393
Grietinėlė	52,255	54,414	41,190	76,876	79,958
Kitos pajamos	97,176	106,077	144,847	156,299	172,729
Iš viso pajamų	**249,969**	**288,927**	**328,769**	**409,282**	**436,080**

Eksportas 2014 metais generavo 60 proc. visos Vilkyškių pieninės apyvartos. Pagrindinė rinka, neskaitant embargo, prasidėjusio 2014 m. rugpjūčio mėn., išliko Rusijos Federacija (36 proc. visų eksporto pardavimų). Tačiau reikia paminėti, jog lyginant su 2013 m. pardavimų apimtis Rusijoje sumažėjo 25 proc. Tai privertė atkreipti dėmesį į naujas rinkas, siekiant mažinti Rusijos įtaką Vilkyškių Pieninės pardavimams. Dalis produkcijos papildomai buvo nukreiptą į jau esamas rinkas (Albanija, Baltarusija, Izraelis, Kosovas, Kroatija, Libanas, Portugalija, Vokietija), taip pat aktyviai ieškota naujų rinkų. Antroje metų pusėje prasidėjo prekyba Azerbaidžane, Saudo Arabijoje, Maltoje, Moldovoje, Vengrijoje ir kt.

Pardavimų pajamos pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt:

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Europos Sąjunga	68,214	36,404	77,260	104,568	141,330
Lietuva	113,539	170,772	155,571	161,220	176,825
Rusija	62,661	73,333	84,227	126,075	94,434
Kitos šalys	5,555	8,418	11,711	17,419	23,491
Iš viso pajamų	**249,969**	**288,927**	**328,769**	**409,282**	**436,080**

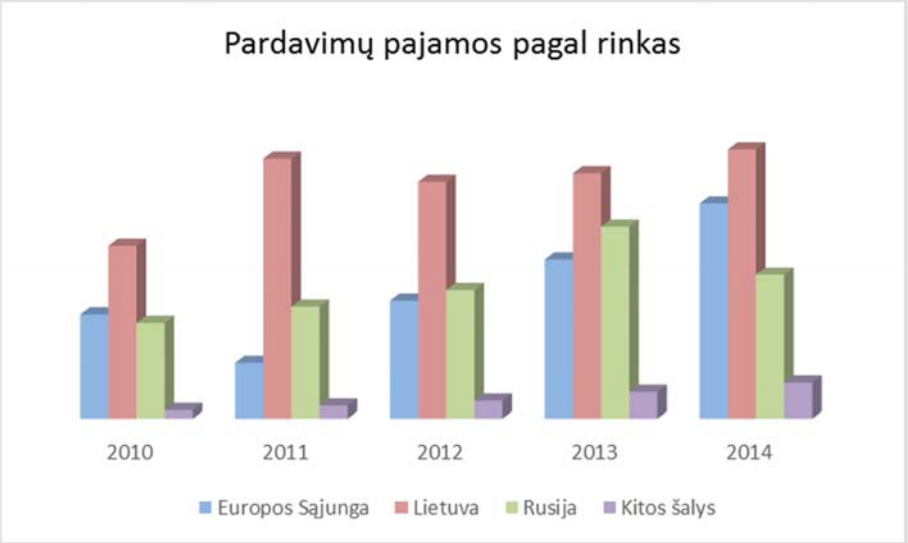

2010 metais įkurtas rinkodaros skyrius, kuris Vilkyškių pieninės įmonės grupėje atsakingas už naujų produktų vystymą, prekės ženklo strategiją bei rinkodaros veiksmus. Kompanija siekė išnaudoti visų pirma situaciją vietinėje rinkoje – investuoti į prekės ženklą ir išsiskirti siūloma unikalia verte vartotojams. Kryptingas šviežių pieno produktų asortimento plėtimas, produktų kokybė, originalūs skoniai bei unikalus pakuočių dizainas lėmė itin spartų pardavimų augimą bei vartotojų pripažinimą.

Vos per kelis metus Vilkyškių pieninė pateko tarp TOP 3 gamintojų glaistytų varškės sūrelių kategorijoje. 2013 metų pabaigoje priimtas sprendimas papildyti sūrelių asortimentą nauja linija „Murr“, kurios skonių paletę sudaro išskirtinai desertiniai skoniai.

2013 metais pristačiusi geriamus jogurtus novatoriškose tetratop pakuotėse ir pasiūliusi vartotojams naujų skonių, tuo pačiu išplėtusi vartotojų pasirinkimą „on-the-go“ nedidelio tūrio pakuočių dėka, Vilkyškių pieninei pavyko tapti rinkos lydere pagal geriamų jogurtų pardavimų kiekį, atsikovojus daugiau kaip 32% rinkos šiame segmente. Tokią sėkmę lėmė net tik aktuali pridėtinė vertė vartotojams, naujos vartojimo galimybės ir originalūs inovatyvūs skoniai, bet ir nuosekliai stiprėjantis „Vilkyškių“ prekės ženklas Lietuvos rinkoje. „Vilkyškių“ prekės ženklas buvo pripažintas „Lietuvos metų prekės ženklu 2013“.

Vilkyškių pieninės pasirinkta strategija investuoti į inovatyvius išskirtinius produktus leidžia kompanijai tęsti savo prekės ženklo pažadą nuolat džiuginti vartotojus pasirinkimu, naujais produktais, formuoti naujus skonio pojūčius ir naujas pieno produktų vartojimo tradicijas; o taip pat stiprinti savo prekės ženklo pozicijas.

Produktai su pridėtine verte bei originalia pakuote taip pat turi didelį potencialą eksporto rinkose, kuriose kompanija veikia vystydama eksportui skirtą prekės ženklą „Vilvi“.

14. Parodos ir įvertinimai

2001 m. sūris Maasdam pripažintas nugalėtoju „Lietuvos metų gaminio“ konkurso Maisto produktų kategorijoje. Konkurso organizatorius – Lietuvos pramonininkų konfederacija.

2004 m. sūris Prussia „Lietuvos metų gaminio“ konkurse apdovanotas aukso medaliu Maisto produktų kategorijoje. Konkurso organizatorius – Lietuvos pramonininkų konfederacija.

2011 m. tarptautinėje parodoje ProdExpo, vykusioje Maskvoje, kategorijoje „Rusijos prekybos tinklų pasirinkimas“ apdovanojimus gavo net du Vilkyškių pieninės produktai – sūriai Žalgiris ir Legenda.

2011 m. kietasis sūris Žalgiris tarptautinėje parodoje World Food Moscow laimėjo aukso medalį „Metų produkto“ kategorijoje.

2011 m. sūris Prussia tarptautinėje parodoje ProdExpo, vykusioje Maskvoje, laimėjo aukso medalį „Geriausio produkto“ kategorijoje.

2012 m. puskietis sūris Maasdam tarptautinėje parodoje ProdExpo, vykusioje Maskvoje, laimėjo aukso medalį „Geriausio produkto“ kategorijoje.

2013 m. sūris Vilkyškių Original tarptautinėje parodoje ProdExpo, vykusioje Maskvoje, laimėjo aukso medalį „Geriausio produkto“ kategorijoje.

2014 m. vykusiame konkurse „Lietuvos verslo lyderiai 2014“, Vilkyškių pieninė buvo pripažinta „Metų eksportuotoju 2014“.

2014 m. Maskvoje vykstančioje tarptautinėje maisto pramonės parodoje ProdExpo 2014 Vilkyškių pieninės kietasis sūris Jubiliejinis 1934 buvo apdovanotas aukso medaliu. Mūsų gaminys buvo įvertintas už inovatyvias technologijas ir įpakavimą.

15. Rizikos veiksniai, susiję su Emitento veikla

Pagrindiniai rizikos veiksniai, susiję su AB Vilkyškių pieninės veikla:

Įmonė užsiima pieno perdirbimu (fermentinio sūrio gamyba). Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, konkurencija, taip pat galimi teisiniai, politiniai, technologiniai ir socialiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB Vilkyškių pieninės verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Įmonė specializuojasi sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus sūrį ir sūrio produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansinei būklei įtakos gali padaryti neigiami sūrio paklausos ir (arba) kainos pokyčiai sūrių rinkoje (rinkos rizika). Neigiamai sūrio produktų kainą gali veikti ir konkurencija tarptautinėje bei vietinėje sūrio rinkoje.

Brandinto sūrio gamyba yra ilgas procesas, kuris gali užtrukti nuo vieno iki trijų mėnesių. Ši gamybos specifika neleidžia greitai sureaguoti į staigius pokyčius sūrių rinkoje, o tai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bendrovės kredito rizika yra susijusi su gautinomis prekybos sumomis. Rizika, kad partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama, nustatant kontrolės procedūras. Bendrovė 2014 metais apdraudė užsienio pirkėjus kreditų draudimu įmonėje Eurler Hermes. Kiekvieno kliento kredito rizika yra įvertinama atskirai.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes įmonė dirba tik su stambiausiais Lietuvos bankais (daugiausia – su AB SEB banku). 2014 m. gruodžio 31 d. visų įsipareigojimų ir viso turto santykis buvo 0.54. Finansinių paskolų likutis 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 41,927 tūkst.litų. Paskolos įvertintos eurais ir litais. Paskolų grąžinimas vyksta pagal grafikus, uždelstų mokėjimų nėra. Visų stambiausių skolų palūkanos yra susietos su EUR LIBOR palūkanų norma. 2011 m. sudaryti palūkanų normos apsikeitimo sandoriai 27.8 mln. Lt sumai 5 metų terminui.

16. Konkurentai

AB Vilkyškių pieninės skaičiavimais, įmonė užima apie 17 proc. šalies sūrių rinkos, t.y. ketvirtą vietą tarp gamintojų, po AB „Rokiškio sūris”, AB „Pieno žvaigždės” ir AB „Žemaitijos pienas”.

Užsienio rinkose AB Vilkyškių pieninei tenka konkuruoti su tenykščiais gamintojais, kurių pranašumas yra mažesnės transportavimo išlaidos. Tačiau tai AB Vilkyškių pieninė kompensuoja, siūlydama aukštesnės pridėtinės vertės sūrių asortimentą.

17. Svarbūs įvykiai po finansinių metų pabaigos

Svarbių įvykių po 2014 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

18. Veiklos planai ir prognozės

2015 m. AB Vilkyškių pieninė ir toliau dės visas pastangas Maisto saugai ir kokybei užtikrinti. Plėsime asortimentą, toliau vykdysime naujų rinkų paiešką ir didinsime pardavimus naujai rastose rinkose. Planuojama investicija į tolesnį išrūgų perdirbimą, kas leis gaminti dar pelningesnius išrūgų produktus.

III. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

19. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	1 akcijos nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt
Paprastosios vardinės akcijos	11,943,000	1.00	11,943,000

20. Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė neturi įsigijusi savų akcijų.

21. Akcininkų teisės

Akcininkai turi šias neturtines teises:

- dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- gauti informaciją apie Bendrovę, kaip yra nustatyta Akcinių bendrovių įstatymo 18 str.1d.;
- kreiptis į teismą su ieškiniu dėl žalos Bendrovei, atsiradusios Bendrovės vadovui nevykdant ar netinkamai vykdant savo pareigas, atlyginimo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
- kitas įstatymų numatytas neturtines teises.

Akcininkai turi šias turtines teises:

- gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
- gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
- nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Akcinių bendrovių įstatymo nustatytas išimtis;

- pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;
- perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka;
- kitas įstatymų numatytas turtines teises.

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos. Viena paprastoji vardinė AB Vilkyškių pieninės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

22. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra.

23. Informacija apie akcininkus

Bendras akcininkų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 923. Stambiausi akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo buvo šie:

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt	Įstatinio kapitalo dalis %	Balsų dalis emitento visuotiniame akcininkų susirinkime %
Gintaras Bertašius	6,067,206	51%	51%
Linas Strėlis	1,918,215	16%	16%
Kiti smulkieji akcininkai	3,957,579	33%	33%
Kapitalo iš viso	**11,943,000**	**100%**	**100%**

24. Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

25. Prekyba emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB Vilkyškių pieninės akcijų kainos pokytis ir apyvarta 2014 m.

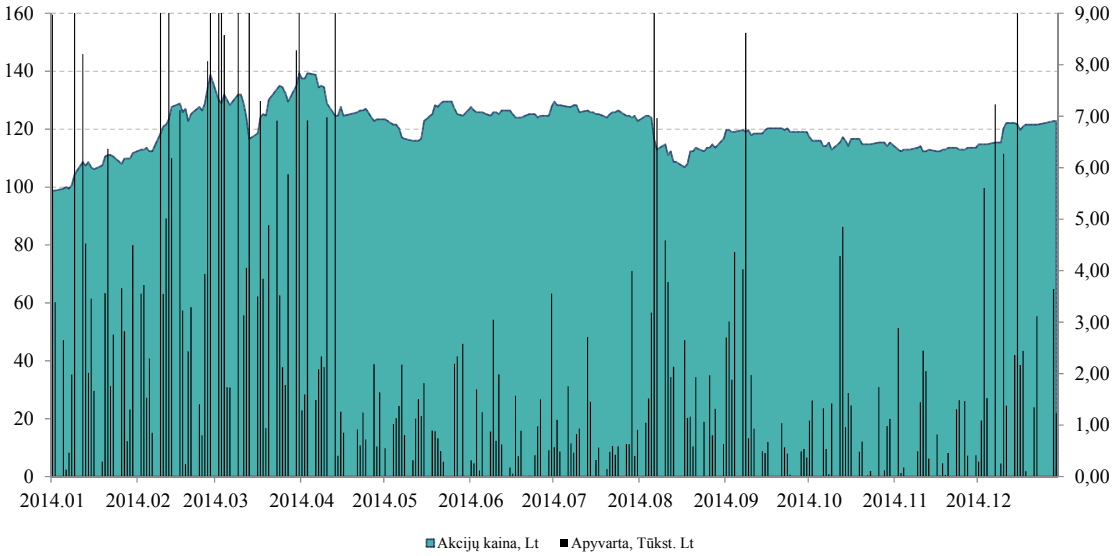

AB Vilkyškių pieninės akcijų kainos ir OMX Vilnius indeksų palyginimas 2014 m.

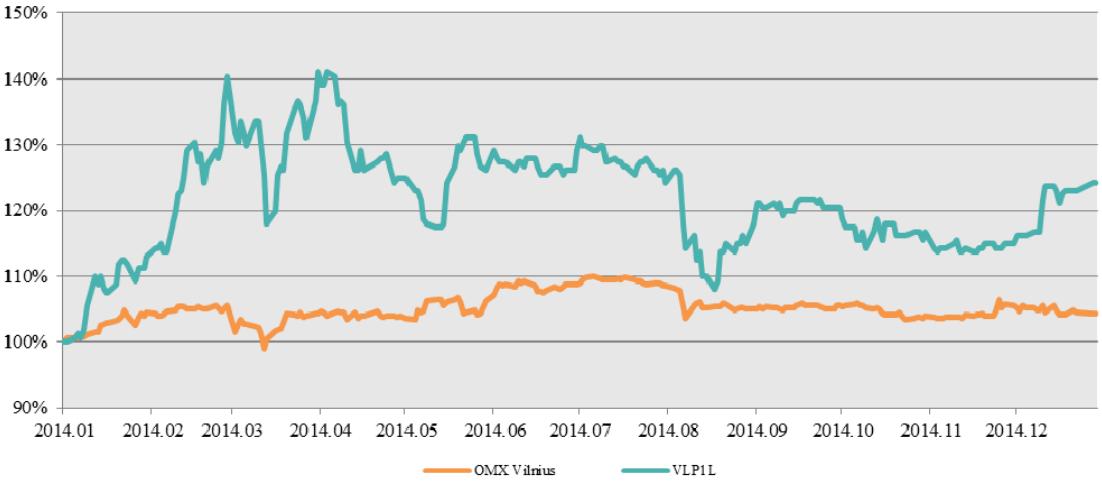

26. Dividendai

2012 m. AB Vilkyškių pieninėje patvirtinta dividendų politika. Ištrauka iš dividendų politikos nuostatų:

Dividendai ir dividendų dydis

1. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas numato, kad dividendas yra akcininkui paskirta pelno dalis, proporcinga jam nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei.

2. Bendrovės akcininkai Visuotinio Akcininkų Susirinkimo metu negali priimti sprendimo išmokėti dividendus, jeigu 1) Bendrovė yra nemoki 2) paskirstytasis finansinių metų rezultatas yra neigiamas 3) Bendrovės nuosavas kapitalas mažesnis arba išmokėjus dividendus taptų mažesnis už bendrovės įstatinio kapitalo, bei rezervų sumą.

3. Bendrovės valdyba Visuotiniam Akcininkų Susirinkimui turėtų siūlyti dividendų dydį priklausomai nuo atitinkamų finansinių metų Bendrovės audituoto grynojo pelno.

4. Jeigu Bendrovė dirba pelningai, Bendrovės valdyba skiria tam tikrą dalį pajamų dividendų sumai, kaip nustatyta 2.6 punkte, ir reinvestuoja likusias pajamas siekiant padidinti Bendrovės kapitalizaciją.

5. Bendrovė dividendus išmoka grynaisiais pinigais.

6. Bendrovės valdyba turėtų nustatyti dividendų dydį remiantis praėjusių metų konsoliduotu Bendrovės grynuoju pelnu. Nustatytas dividendų dydis turi būti ne mažesnis kaip 25% Bendrovės praėjusių metų konsoliduoto grynojo pelno, bet ne didesnis kaip Bendrovės metinis konsoliduotas grynasis pelnas.

7. Bendrovė pasilieka teisę nukrypti nuo dividendų sumos kriterijų atskleidžiant tokio nuokrypio priežastis.

AB Vilkyškių pieninės dividendų mokėjimas per pastaruosius 5 metus:

Dividendai	**2010 (už 2009)**	**2011 (už 2010)**	**2012 (už 2011)**	**2013 (už 2012)**	**2014 (už 2013)**
Dividendai (Lt.)	1,194,300	2,866,320	2,985,750	2,508,030	3,582,900
Dividendai vienai akcijai (Lt.)	0.10	0.24	0.25	0.21	0.30
Akcijų skaičius	11,943,000	11,943,000	11,943,000	11,943,000	11,943,000

27. Darbuotojai

2014 m. gruodžio 31 d. AB Vilkyškių pieninė dirbo 557 darbuotojai.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (Lt)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			12,516
Specialistai	133	73	45	15		3,114
Darbininkai	418	14	212	170	22	1,771
	557	**91**	**259**	**185**	**22**	**2,202**

2013 m. gruodžio 31 d. AB Vilkyškių pieninė dirbo 544 darbuotojai.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (Lt)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			11,943
Specialistai	125	64	46	15		2,817
Darbininkai	413	12	223	153	25	1,580
	544	**80**	**271**	**168**	**25**	**1,998**

Darbuotojai dirba pagal sudarytas darbo sutartis, jų teisės ir pareigos numatytos pareigybinėse instrukcijose. Darbuotojai ypatingų teisių ir pareigų neturi, darbas organizuojamas laikantis LR darbo kodekso nuostatų.

28. Emitento organų įgaliojimai išleisti ir supirkti emitento akcijas

Visuotinis akcininkų susirinkimas įgaliojo Bendrovės valdybą organizuoti savų akcijų supirkimą. Valdybai pavesta supirkti iki 10% savų akcijų, organizuoti jų supirkimą, nustatyti akcijų supirkimo bei pardavimo tvarką, laiką, akcijų skaičių ir kainą, taip pat atlikti kitus su tuo susijusius veiksmus, laikantis LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatytų reikalavimų.

29. Emitento valdymo organai

Pagal AB Vilkyškių pieninė įstatus Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir generalinis direktorius. Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma. Bendrovės valdyba atstovauja akcininkams ir atlieka priežiūros bei kontrolės funkcijas. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, valdybai, generaliniam direktoriui bei kitiems Bendrovės darbuotojams.

Valdybos nariai renkami ketveriems metams. Valdybos pirmininką ketveriems metams renka valdyba iš savo narių. Valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka.

Valdyba formuoja du komitetus: Audito ir Atlyginimų. Kiekvieną komitetą sudaro trys nariai.

Valdyba renka ir atšaukia generalinį direktorių. Generalinis direktorius yra Bendrovės vadovas. Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą.

30. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

Emitento įstatų pakeitimas gali būti atliktas per visuotinį akcininkų susirinkimą. Sprendimai dėl Bendrovės įstatų pakeitimo laikomi priimti, kai už juos gauta 2/3 visų akcininkų balsų.

31. Valdybos veikla

Per 2014 m. įvyko dešimt eilinių valdybos posėdžių. Visuose 2014 m. valdybos posėdžiuose buvo reikalaujamas kvorumas. Valdyba patvirtino Bendrovės 2013 m. dvylikos mėnesių ir 2014 m. trijų, šešių ir devynių mėnesių tarpinę finansinę atskaitomybę, 2013 m. metinę finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą, sušaukė eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą, eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlė 2013 m. pelno paskirstymą, savų akcijų supirkimo tvarką.

32. Valdybos nariai

Gintaras Bertašius (g. 1964 m.) – valdybos pirmininkas nuo 2006 m. sausio 30 d., ketverių metų kadencijai perrinktas 2014 m. balandžio 25 d. AB Vilkyškių pieninės Generalinis direktorius. Išsilavinimas - aukštasis, inžinierius – mechanikas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Modest“ valdybos pirmininkas; AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 6,067,206 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 50,8 proc. akcinio kapitalo ir balsų visuotiniam akcininkų susirinkime.

Sigitas Trijonis (g. 1964 m.) – valdybos narys nuo 2006 m. sausio 30 d., ketverių metų kadencijai perrinktas 2014 m. balandžio 25 d. AB Vilkyškių pieninės Technikos direktorius. Išsilavinimas - aukštasis, inžinierius – mechanikas. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 425,607 AB Vilkyškių

pieninės akcijas. Tai sudaro 3.6 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Rimantas Jancevičius (g. 1962 m.) – valdybos narys nuo 2006 m. sausio 30 d., ketverių metų kadencijai perrinktas 2014 m. balandžio 25 d. Išsilavinimas - aukštesnysis, zootechnikas. AB Vilkyškių pieninės Žaliavos pirkimo direktorius. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 167,223 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 1.4 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Vilija Milaševičiutė (g. 1965 m.) – valdybos narė nuo 2009 m. balandžio 30 d., ketverių metų kadencijai perrinkta 2014 m. balandžio 25 d. Išsilavinimas - aukštasis, finansai ir kreditas. AB Vilkyškių pieninės Ekonomikos ir finansų direktorė. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: AB „Modest“ valdybos narė. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 7,813 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 0.07 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Linas Strėlis (g. 1968 m.) – valdybos narys nuo 2008 m. kovo 07 d., ketverių metų kadencijai perrinktas 2014 m. balandžio 25 d. Išsilavinimas - aukštasis. UAB “LS Capital” direktorius; UAB “Biglis” direktorius; Futbolo klubas “Ekranas” Valdybos narys; “Socialiniu įmoniu asociacija” tarybos pirmininkas; AB “Agrowill group” Valdybos narys. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 1,918,215 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 16 proc. akcinio kapitalo ir balsų.

Andrej Cyba (g. 1983 m.) – valdybos narys nuo 2008 m. kovo 07 d., ketverių metų kadencijai perrinktas 2014 m. balandžio 25 d. Išsilavinimas - aukštasis, verslo administravimas ir vadyba. AB bankas „Finasta“ generalinis direktorius ir Valdybos pirmininkas (ataskaitos skelbimo dieną), UAB „GP1“ Generalinis direktorius; UAB „GP2“ Generalinis direktorius; UAB „Piola“ Generalinis direktorius. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis AB Vilkyškių pieninės akcijų neturėjo.

33. Administracijos nariai

Gintaras Bertašius (g. 1964 m.) – Generalinis direktorius, valdybos pirmininkas. Bendrovėje dirba nuo 1993 m. Išsilavinimas - aukštasis, inžinierius – mechanikas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus), AB „Modest“ valdybos pirmininkas; AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 6,067,206 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 50.8 proc. akcinio kapitalo ir balsų.

Vilija Milaševičiutė (g. 1965 m.) – Ekonomikos ir finansų direktorė, valdybos narė. Bendrovėje dirba nuo 2000 m. Išsilavinimas - aukštasis, finansai ir kreditas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: AB „Modest“ valdybos narė. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 7,813 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 0.07 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Vaidotas Juškys (g. 1969 m.) – Vykdantysis direktorius. Bendrovėje dirba nuo 2010 m. Išsilavinimas - aukštasis, informacinės technologijos. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 250 AB Vilkyškių pieninės akcijų. Tai sudaro 0.002 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Sigitas Trijonis (g. 1964 m.) –Technikos direktorius, valdybos narys. Bendrovėje dirba nuo 1993 m. Išsilavinimas - aukštasis, inžinierius – mechanikas. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 425,607 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 3.6 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Rimantas Jancevičius (g. 1962 m.) –Žaliavos pirkimo direktorius, valdybos narys. Bendrovėje dirba nuo 1996 m. Išsilavinimas - aukštesnysis, zootechnikas. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 167,223 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 1.4 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Kitų įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Arvydas Zaranka (g. 1966 m.) – Gamybos direktorius. Bendrovėje dirba nuo 1995 m. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: AB Kelmės pieninė valdybos narys, AB „Modest“ valdybos narys. Išsilavinimas - aukštesnysis, pieno produktų technologija. 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėjo 1,933 AB Vilkyškių pieninės akcijas. Tai sudaro 0,016 proc. akcinio kapitalo ir balsų. Nedalyvauja kitų įmonių veikloje bei kapitale.

AB Vilkyškių pieninės Valdybos nariams per 2014 m. priskaičiuota atlyginimų ir tanjemų suma – 768 tūkst.Lt, tai sudaro 128 tūkst.Lt vienam valdybos nariui. Bendrovės vadovui ir vyr. finansininkui priskaičiuota atlyginimų ir tanjemų suma – 377 tūkst.Lt, tai sudaro 188 tūkst.Lt vienam nariui. 2014 m. Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas. Taip pat Bendrovės valdybos nariai ir darbuotojai negavo atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno iš Bendrovės dukterinių įmonių.

34. Komitetai

Audito komiteto nariai - Vanda Krivonosovienė (nepriklausomas narys, Tauragės rajono savivaldybės darbuotoja), Ligita Pudžiuvelytė (AB Vilkyškių pieninės darbuotoja) ir Milana Buivydienė (AB Vilkyškių pieninės darbuotoja). Visi komiteto nariai nėra vadovaujantys administracijos darbuotojai, Bendrovės įstatiniame kapitale nedalyvauja.

Per 2014 m. įvyko trys Audito komiteto posėdžiai, kurių metu buvo aptarti ir patvirtinti Bendrovės 2013 m. finansinių ataskaitų, 2013 m. metinio pranešimo ir 2013 m. pelno paskirstymo projektai, 2014 m. vidaus audito planas, aptartas 2015 m. biudžetas. Audito komiteto posėdžiuose dalyvavo visi komiteto nariai.

35. Susitarimai, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeitus emitento kontrolei

Susitarimų, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeitus emitento kontrolei nėra.

36. Informacija apie Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimus, kuriuose numatyta kompensacija, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Valdybos darbo reglamente nėra numatytos kokios nors kompensacijos ar išmokos, jei valdybos narys atsistatydina nepasibaigus valdybos kadencijai. Darbuotojai priimami į darbą ir atleidžiami iš jo laikantis LR darbo kodekso reikalavimų.

37. Informacija apie Bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis

Informacija apie sandorius su Bendrovė susijusiomis šalimis yra pateikta AB Vilkyškių pieninės Atskirų finansinių ataskaitų rinkinyje, už metus pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d. 26-oje pastaboje.

38. Informacija apie Emitento vardu sudarytus žalingus sandorius, galinčius daryti neigiamą įtaką emitento veiklai

Emitentas nėra sudaręs žalingų sandorių, turėjusių ar ateityje galinčių daryti neigiamą įtaką emitento veiklai arba veiklos rezultatams. Emitentas taip nėra sudaręs sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų emitentui ir jų privačių interesų ar kitų pareigų.

IV. INFORMACIJA APIE VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

Bendrovė parengė Valdymo kodekse įtvirtintų principų ir rekomendacijų laikymosi atskleidimą, kuris yra pridedamas kaip priedas prie šio metinio pranešimo.

V. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Kiekvieno mėnesio 10 dieną skelbiama pardavimų apyvarta už praėjusį mėnesį. Paskelbta visa informacija, susijusi su eiliniu visuotiniu akcininkų susirinkimu, pranešimai apie metinius bei tarpinius rezultatus, taip pat pranešimas „Dėl pieno produktų importo sustabdymo į Rusijos rinką“:

„2014 m. rugpjūčio 6 d. Rusijos Federacijos Prezidento įsakymu buvo paskelbtas importo embargas į Rusiją daugumai žemės ūkio produkcijos iš Europos Sąjungos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Australijos, Kanados bei Norvegijos Karalystės. Pastaraisiais mėnesiais AB Vilkyškių pieninės pardavimai į Rusijos rinką sudarė 20-25% nuo visų įmonės pardavimų. AB Vilkyškių pieninės veiklos tęstinumui šis importo embargas grėsmės nekelia, tačiau turės neigiamos įtakos įmonės finansiniams rezultatams.“

Priedas

AB Vilkyškių pieninė pranešimas apie NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2014 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „*Vilkyškių pieninė*“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: **Pagrindinės nuostatos** **Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.**		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė nuolat pateikia su plėtros strategija bei kitą su akcininkų nuosavybės didinimu susijusią informaciją per biržos informacine sistemą, bendrovės internetiniame puslapyje (www.vilkyskiu.lt/investuotojams/).
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai sukoncentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą bendrovei, prižiūri bendrovės vadovo veiklą, rengia valdybos posėdžius, bendradarbiauja su įmonės vadovybe. Bendrovėje sudaryti Paskyrimų ir atlyginimo bei Audito komitetai.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Bendrovės valdymo sistema **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.**		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Stebėtojų taryba, kaip kolegialus priežiūros organas, nėra sudaroma. Už įmonės veiklos ir valdymo priežiūrą atsako Valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos, kai sudaromas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba. Bendrovė nesilaiko Valdymo kodekso 2.3. punkto rekomendacijos – šiuo metu įsteigtas vienintelis kolegialus

		organas yra ne priežiūros, o valdymo organas, vykdantis ir stebėtojo funkcijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.[1]	Taip	Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį bei skiria nuobaudas.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.[2]	Taip	Šiuo metu pagal bendrovės įstatus AB „Vilkyškių pieninė“ valdybą sudaro 6 nariai, renkami ketveriems metams. Pakankamas kolegialaus organo narių skaičius sudaro galimybę balsų dauguma priimti sprendimus.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti valdybą ar pavienį valdybos narį. Valdybos narys gali būti atleidžiamas įstatymuose nustatytais pagrindais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Bendrovė nesilaiko 2.7. punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas yra bendrovės generalinis direktorius. Priežiūros nešališkumą garantuoja kiti penki valdybos nariai.

[1] III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba(pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

[2] *Vykdomojodirektoriaus*ir*direktoriauskonsultanto*sąvokosvartojamostaisatvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. **Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų[3] priežiūrą.**		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant bendrovės kolegialų organą su išsamia informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Kaip bendrovė laikosi visų šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų, papildomai galėtų paminėti dokumentą (pavyzdžiui, to organo veiklos reglamentą), jeigu toks yra, kuriame nustatyta konkreti kolegialaus organo informavimo apie šio organo narių duomenų pasikeitimą tvarka. Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus šio principo rekomendacijų nustatyta tvarka. Valdybos veiklos reglamento įmonė neturi.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Bendrovė galėtų plačiau pakomentuoti susiklosčiusią praktiką (pavyzdžiui, kiekvienas kolegialaus organo narys iki pateikiant bendrovės metinį pranešimą akcininkams informuoja kolegialų organą, kokiose kvalifikacijos kėlimo programose, susijusiose su jo darbu kolegialiame organe, dalyvavo per paskutinius ataskaitinius metus). Akcininkų susirinkimuose pateikiami kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai, kuriuose nurodomas jų išsilavinimas, darbinė padėtis ir kt. Bendrovės rengiamose ataskaitose pateikiama informacija apie valdybos sudėtį.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto rekomendacijų. Bendrovės valdybos nariai turi reikiamų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti . Audito komiteto nariai turi atitinkamą patirtį bei naujausių žinių apskaitos ir audito srityse.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Valdybos nariai dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus. Valdybos nariai taip pat informuojami apie kitus bendrovės veiklai turinčius įtakos pasikeitimus valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.

[3] Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik viena menio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas[4] nepriklausomų[5] narių skaičius.	Ne	Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto rekomendacijų, nes Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, bendrovėje nebuvo aptartas nepriklausomų narių ”pakankamumo” sąvokos turinys. Artimiausiuose atitinkamų bendrovės organų posėdžiuose planuojama nusistatyti pakankamą nepriklausomų valdybos narių skaičių ir jų nepriklausomumo kriterijus.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);	Taip	Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, tačiau Bendrovės valdyboje yra 2 nariai, kurie atitinka šiame punkte išvardintus nepriklausomumo kriterijus.

[4]Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narius kaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių kaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiame organe yra skatintinas ir bus laikoms tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

[5]Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.		
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Neaktualu	Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika. Kaip jau minėjome aukščiau, artimiausiu metu (2015 metais) ketinama nustatyti valdybos nario nepriklausomumo kriterijus ir tuomet minėtas punktas bus pilnai vykdomas.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.

3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų[6]. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Valdybos nariams už darbą valdyboje mokamos tantjemos.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų[7] priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.**		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.[8]	Taip	Valdyba užtikrina bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą, analizuoja, vertina Įmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba taip pat teikia rekomendacijas ir pasiūlymus bendrovės vadovui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sąžiningumo, protingumo principais, laikydamiesi konfidencialumo, jausdami atsakomybę, tuo stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje[9] kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	2014–aisiais metais Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose (visuose posėdžiuose buvo reikiamas kvorumas), kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su	Taip	Bendrovės valdymo organai prieš priimdami svarbius sprendimus, apsvarsto jų įtaką akcininkams ir siekdami

[6] Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

[7] Žr. 3 išnašą.

[8] Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

[9] Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.		užtikrinti, kad visi akcininkai butų tinkamai informuoti apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą, pagrindinę informaciją apie įmonės veiklą skelbia periodinėse ataskaitose.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktais, patvirtintais bendrovės įstatais, siekdami naudos bei gerovės bendrovei.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų[10]. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arbavaldymo organų nariams.	Taip	Visais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis bendrovės interesais. Bendrovės valdyba ir jos komitetai aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atlikti materialiniais ištekliais. Prireikus, valdybos ir komitetų posėdžiuose dalyvauja bendrovės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais. Atlyginimo komitetas užtikrina, kad konsultantai ir specialistai, kurie teikia informaciją apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus, neteiktų konsultacijų su bendrove susijusių bendrovių žmogiškųjų išteklių skyriams, vykdomajam bei valdymo organų nariams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus[11]. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams	Taip	AB „Vilkyškių pieninė“ veikia 2 komitetai: Paskyrimų ir atlyginimų komitetas bei Audito komitetas. Paskyrimų ir atlyginimų komitetą formuoja valdyba. Audito komiteto narius ir komiteto veiklos nuostatus valdybos teikimu tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

[10] Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

[11] Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.		
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	Paskyrimų ir atlyginimo komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas-teikti rekomendacijas bendrovės organams ar asmenims, skiriantiems ar renkantiems bendrovės valdymo organų narius ar vadovaujančius darbuotojus, bei užtikrinti skaidrią atlyginimų valdymo organams ir vadovaujantiems darbuotojams skyrimo politiką, principus bei tvarką. Komitetas teikia valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) vadovo ir kitų vadovaujančių darbuotojų rinkimą ar paskyrimą, (ii) atlyginimų valdybos nariams, vadovui ir kitiems vadovaujantiems asmenims nustatymą. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės vykdymą.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Kiekvienas bendrovės komitetas sudarytas iš 3 narių.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Paskyrimo ir atlyginimų komiteto veiklą reglamentuoja valdybos patvirtinti komiteto nuostatai. Audito komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Abu komitetai reguliariai informuoja kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų	Taip	Komitetų posėdžiuose prireikus dalyvauja bendrovės darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.

nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.		
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Skyrimo komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos,	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Atlyginimų komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.

susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė	Taip	Bendrovėje iš esmės laikosi šių rekomendacijos nuostatų. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės. Audito komitetas užtikrina ir vidaus audito funkcijų veiksmingumą.

atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis interalia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos. 2015 metais valdyba planuoja atlikti savo veiklos vertinimą

gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.		
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja ir valdybos darbą organizuoja valdybos pirmininkas.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.[12]	Taip	Valdybos posėdžiai yra organizuojami 1 kartą per mėnesį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiama svarstymo medžiaga (pranešimų tezės, nutarimų projektai ir kt.). Paprastai paskelbta posėdžio darbotvarkė nekeičiama, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi bendrovės valdybos nariai, nusprendžiama kitaip, ir papildomam klausimui pakanka posėdžiui pateiktos medžiagos, kad būtų galima priimti sprendimą darbotvarkėje nepaskelbtu klausimu. Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus, rengia ir pateikia įmonės vadovas, valdybos nariai ar valdybos sprendimu sudarytos specialios grupės, į kurias gali būti įtraukti ir specialistai – ne įmonės darbuotojai.

[12] Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Neaktualu	5.4. punkto rekomendacijos negali būti taikomos bendrovėje, nes nėra sudaromi kolegialūs stebėtojų organai.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami bendrovės tinklalapyje internete.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą[13]. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Svarbūs sandoriai, tvirtinami Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovės įstatai numato, kad Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Bendrovės akcininkais ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir bendrovės vadovas, išvadą ir ataskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba	Taip	Iki visuotinio akcininkų susirinkimo likus ne mažiau kaip 21 dienai, akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su Bendrovės turimais dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke, įskaitant sprendimų projektus bei visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių valdybai pateiktą paraišką. Jeigu akcininkas raštu pageidauja, Bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo raštiško prašymo gavimo visus susirinkimo sprendimų projektus įteikia akcininkui pasirašytinai ir išsiunčia registruotu laišku. Prie sprendimų projektų turi būti nurodyta, kieno iniciatyva jie yra įtraukti. Jei sprendimo

[13] Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		projekto iniciatorius pateikė sprendimo projekto paaiškinimus, šie pridedami prie sprendimo projekto. Bendrovės interneto tinklapyje ir NASDAQ OMX Vilnius iki susirinkimo likus 21 dienai pateikiama lietuvių ir anglų kalba: 1. sprendimų projektai dėl kiekvieno visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. 2. audituotos metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvada. 3. metinis pranešimas
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Bendrovė modernių technologijų netaikė.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.**		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai vengia situacijų, kai jo asmeniniai interesai gali prieštarauti bendrovės interesams.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Valdybos nariai nepainioja Bendrovės turto su savo turtu.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Valdybos narys gali sudaryti sandorį su bendrove. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams.

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika **Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.**		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.

12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, interalia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:	Ne	

1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Neaktualu	
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Neaktualu	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktalu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.14 Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Generalinio direktoriaus atlyginimą pagal Bendrovės įstatus nustato valdyba
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	
8.22.8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis	Neaktualu	

sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme **Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme, susipažinti su reikiama informacija.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Interesų turėtojams, dalyvaujantiems bendrovės valdymo procese, sudarytos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.
X principas: Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.**		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus;	Taip, išskyrus 4 punkte nurodytą informaciją	Informacija apie bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą atskleidžiama per pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, Bendrovės metų ir tarpinėse ataskaitose, Bendrovės veiklos ataskaitose bei bendrovės internetiniame puslapyje.

3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	apie atlyginimus	Informacija apie bendrovės valdymo organų narių išsilavinimą, darbo patirtį, einamas pareigas, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, turimas bendrovės akcijas yra viešai skelbiama periodinėse ataskaitose bei bendrovės interneto tinklalapyje.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.		
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.	Taip	Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, bendrovė, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleidžia informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. Išskyrus informaciją apie atlyginimus.
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip Neaktualu	
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per NASDAQ OMX Vilnius naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma, kad Birža gautą informaciją paskelbtų savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė laikosi konfidencialumo informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, atžvilgiu ir neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, **o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną** prieigą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė visą svarbią informaciją (lietuvių ir anglų kalbomis) viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos.

10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir interneto tinklalapyje skelbia visą būtiną informaciją.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas **Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.**		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nes bendrovės metinės finansinės atskaitomybės patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Įmonės valdyba teikia audito įmonės kandidatūrą akcininkų susirinkimui, audito įmonę patvirtina bendrovės akcininkų susirinkimas.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Bendrovės audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės.